

Mesečna
25 Din, za izo-
zmetno 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozmetno 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Srajcovo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Bodočnost našega denarstva

Dne 22. novembra so bile objavljene zna-
ne uredbe osrednje vlade o naših denarnih
zavodih. Vedno bolj se bliža čas, ko se bo
moral razčistiti položaj pri onih zavodih, ki
imajo sedaj še zaščito po čl. 5 zakona o var-
stvu kmeta z dne 19. aprila 1932 in uredbi o
izplačilih vlog po čl. 6 noveliranega omenje-
nega zakona. Javnost je z zanimanjem prič-
akovala za izvrševanje uredb tozadevnih
pravnih, katerih pa do danes še ni vseh,
čprav se vedno bolj bliža rok, ko se bodo
moral ti zavodi, ki so pod zaščito, izjaviti o
svoji nadaljnji bodočnosti. Ze smo sredi fe-
bruarja in 4. marca je zadnji dan, ko prene-
ha dotedanja zaščita in se bodo morali za-
ščiteni zavodi odločiti za nove ukrepe.

V ostalih delih države že čitamo, da de-
narni zavodi vlagajo prošnje za nadaljnjo
zaščito, dočim pri nas v Sloveniji, še ni zna-
no, kako so se odločili zaščiteni denarni za-
vodi. Vsekakor pa bodo morali to storiti kaj
kmalu. Posledica nove ureditve položaja že
omenjenih zaščitenih zavodov bodo pred-
vsem vidne v tem, da bomo imeli jasno sliko
glede njih bodočnosti. Za vse ostale zavode,
ki se niti doslej niti v bodoče ne bodo poslu-
žili raznih sanacijskih, zaščitnih in podobnih
ukrepov, pa se položaj ne bo dosti spremenil.

Tehnična izvedba sanacij, dolžnost pla-
čil ter likvidacij bo zahtevala veliko dela,
ki ne bo moglo biti opravljeno v kratkem.
Zato bomo le polagoma prišli do jasnejših
oblik v našem denarstvu. Na drugi strani
pa pomeni podaljšanje zaščite kmeta hud
udarec za naše združništvo, ki nima prič-
akovati večjega dotoka od svojih terjatev, in
bo zato tudi odtok vlog omejen na minimum.
Svoječasno je bilo govora o tem, da bodo
denarni zavodi lahko eskontirali svoje ter-
jatve pri privilegiranih denarnih zavodih do
50%, toda to je nekako zaspalo. Poleg tega
je bilo obljubljenih mnogo milijonov v ta
namen, česar se pa zavodi ne bodo mogli
poslužiti. Računati je treba namreč tako-le:
Obrestna mera za kmetijske dolge znaša
6,02%, nasprotno pa bi morali denarni za-
vodi, ki bi dobili, recimo, eskomptni kredit
pri Narodni banki, plačevati 7% v naprej,
pa še druge stroške. Dokler se obrestna me-
ra Narodne banke ne bo znižala na znosnejšo
višino, praktično eskomptna posojila ne bo-
do prišla v poštev. Se mnogo je drugih pe-
recih vprašanj v zvezi z novo ureditvijo po-
ložaja denarnih zavodov.

Zadnje znižanje obrestne mere Narodne
banke je prišlo v dobro v prvi vrsti dolžni-
kom Narodne banke, v drugi vrsti pa vsemu
gospodarstvu, ker je po zakonu obrestna me-
ra vezana na višino obresti pri Narodni
banki. Ta način določevanja obrestne mere
za vse gospodarstvo je sicer v naših razme-
rah razumljiv, nima pa, razen pravne pod-
lage, prave zveze z razvojem razmer na
našem denarnem in kapitalnem trgu. Obrestno
mero Narodne banke je treba spraviti v or-
ganizacijo zveze z vsem ostalim kreditnim
trgom, da bo v resnici merodajna za naše
gospodarstvo. V ta namen pa je potrebno,
da se nujno spremeni sistem kreditne poli-
tike naše emisijske banke, ki je bil že toliko-
krat predmet kritike ter označen kot izhodna
točka za reformo kreditne politike Narodne
banke. Narodna banka je bila doslej nava-
den denarni zavod, ki je izposojal denar v
konkurenco z drugimi denarnimi zavodi, to-
da to ni bila njena prava svrha. Ona mora
obvladati kreditni trg s svojo kreditno poli-
tiko, da lahko vpliva na organizacijo razvoj
obrestne mere posebej in kreditnega trga v
celoti. Prihodnji mesec bo občni zbor delni-
čarjev Narodne banke in bo dana prilika za
marsikakšno debato. Tudi v interesu delni-
čarjev je, da se kreditna politika Narodne
banke temeljito spremeni, ker so pri seda-
njem načinu kreditiranja lahko nastale iz-
gube zaradi zamrznenih kreditov.

Kakor smo že omenili, pomenijo navede-
ni ukrepi vlade predvsem razčiščenje po-
ložaja. Bilanca našega kreditnega gospodar-
stva ne bo iz raznih razlogov razveseljiva,
toda naj bo že kakorkoli, ne smemo zvrčati
vse krivde na denarne zavode. Gotovo so bile
storne napake, toda vse naše kreditno go-
spodarstvo je ozko zvezano s splošnim go-
spodarskim stanjem in je vzrokov za seda-
nje stanje iskati drugje, kot pri ogromni
večini vodnikov naših bank, regulativnih
hranilnic in zadrug. Vodniki niso mogli, če-
prav so vedeli, kakšen je položaj, plavati
proti veletoku, ki je drl proti njim.

Za bodočnost našega kreditnega sistema
bomo morali skrbeti drugače kot doslej.
Predvsem moramo ustvariti trdno podlago
v splošnem zaupanju. Kadar bodo odstra-
njeni vsi vzroki nezaupanja, tedaj je prič-
akovati, da bo tudi propaganda naših denar-
nih zavodov našla ugodnejši odmev kot do-
slej. Vse novo poslovanje denarnih zavodov
mora urediti nov bančni, združni, oziroma
regulativni zakon. Ta zakon mora dati vse
potrebne garancije za uspešno vodstvo po-
slov in zagotoviti vlagatelja, da naj bodo
brez skrbi za svojo vlogo, ker je tu nadzor-
stvo, ki preprečuje vsako slabo poslovno po-
litiko. V zvezi s tem je tudi vprašanje re-
vizije. Mnogo strokovnjakov in drugih se
zavzema za to, da bi postala revizija po ne-
odvisnih strokovnjakih obvezna. Nič nima-
mo proti taki reviziji, toda zanjo smo le pod
pogojem, da bodo revizorji ne samo strokov-
njaki, ampak tudi najčistejši in najpošte-
vnejši ljudje. Le taki ljudje bodo mogli vrši-
ti, kot imamo zglede v celih vrstah držav, stal-
no nadzorstvo nad poslovanjem denarnih
zavodov, toda žalibog živimo dandanes po
vsem svetu v nevšečnih razmerah. Poslovna
morala je padla na minimum in neseštevni
korupcijski procesi v visoko kapitalističnih
državah kažejo, da tam ni več one pošteno-
sti, ki je potrebna za nadzorstvo tako važ-
nega gospodarskega delovanja, kakor je

Poziv dunajskega nadškofa

Kardinal dr. Innitzer

Dunaj, 16. februarja.

(Od našega posebnega poročevalca)

Boj je končan. Prepustimo čas in Bogu, da
zacementira rane, da izbrisi kri iz spominov na pre-
tekli štiri strašne dneve in da kaznujeta one, ki
nosijo odgovornost za to, kar se je zgodilo. Drugih
poročil vam ne bom poslal, ker nočem brskati po
ruševinah, ki so strašna zapuščina viharja, ki je
šel mimo. Preberite in dajte prebrati kot zaključek
štiridnevne težke poročevalne službe krasen poziv,
ki ga je poslal dunajski nadškof kardinal Innitzer
avstrijskemu ljudstvu, da na razvalinah prestalega
potresa ne omaaga, ampak da začne graditi novo
življenje v duhu krščanskih naukov. Ruševine, kri,
mrlički so živ dokaz, kam vodijo pota človeške kul-
ture, če se krščanstva trano izogibljejo.

V težkih dneh, ki jih Avstrija preživlja, bomo
pač morali z obnovljenimi močmi oziviti v sebi zna-
menje odrešenja. Bilo je in še vedno ostane naše

„Pripravljajmo mir...“

„Ruševine, kri, mrlički so živ dokaz, kam vodijo poti
človeške kulture, ki se krščanstvu dosledno izogibljejo“

geslo: Kristusov mir v Kristusovi državi. Zadnjih
dvajset let nam je prineslo dokazov dovolj, kam
vodi nepomirljivost: svetovna vojna, revolucija leta
1918, zažig pravosodne palače 1927 in tudi pravkar
preživele noči in prestani strahotni dnevi. Vse to je
samo dozoreli sad grdih gonov sovraštva, sad naj-
večjega zločina nad prvo božjo zapovedjo o lju-
bezni do bližnjega. Brez kazni se ne more razred-
no, pasemsko in narodno sovraštvo pridigovati, za-
govarjati in prižigati od spodaj in od zgoraj.

Mir v družini

»V svojem pastirskem pismu za postni čas sem
poudaril, da je mir v družini glavni osnovni temelj
vsake narodne in družabne obnove. Naše doseda-
nje društveno življenje nam je z vso komplicirano
tehniko uničilo družino, in ko je začela razpadati
družina, se je oprostila družinskih vezi tudi mladi-
na ter zašla v politične radikalizme in v bojne or-
ganizacije, odkoder jo bomo morali povzati zopet
nazaj v zatišje družine. A tudi očetje in matere bo-
do morale odslej mnogo bolj delovati v družini kak-
or izven nje, ker imajo vzvišen poklic, ki je ob-
enem socialen in političen, da vzgojijo v družini
otroke za mirno sožitje in za medsebojno pomoč v
krščanski ljubezni do bližnjega. Če je družina v
redu, ima tudi družba svoj trden temelj in bo tudi
država postala velika narodna družina, ki bo skup-
no prenašala skupne težave dneva in si v medse-
bojni pomoči olajšala življenjsko borbo.«

Mir delu

»Drugi temelj socialne zadovoljnosti in pomir-
je je mir pri delu, mir v obratih, mir med vsemi, ki
delajo, naj se nahajajo v tem ali onem poklicu. To
je tudi verski pomen papeževe okrožnice »Quada-

gesimo anno«, ki nalaža dolžnost miru pri delu
vsem, brez kakršne koli izjeme. Brezposelnost je
najstrašnejši demon naše dobe. Njo premagati, je
visoka dolžnost in zahteva, da zastavimo vse idejne
in materialne energije našega ljudstva. Toda brez-
poselnost bo premagana napreje z orožjem ljubezni,
ki bo omečala vso trdosrčnost in vsa grabežljiva
samoljubja, ljubezen, ki bo socializirala trpljenje
brezposelnih, ker bo prelozila na vse člane velike
človeške družine breme pomanjkanja in ga bo s tem
olajšala ali pa sploh napravila neobčutljivega.«

Mir ponižnega samospoznanja

»Toda še eno nalogo bi rad imenoval, ki nam
jo stavlja najbližja bodočnost, namreč: da ljudi po-
tegnemo iz izvedrinskih udeleževanja v hram
družine in da družinsko življenje vsidramo v mir-
nem delu, ki daje kruh. Toda predpogoj za to je
tisti krščanski duh, ki ga hočemo v postnem času
zopet obnoviti: samospoznanje, samoponizanje pred
resnico, spoštovanje in potrpežljivost napram vsa-
kemu bližnjemu, ki so vsi podobne božje Svar-
nika. Niti eden naših bližnjih ne delaj izjeme! Le
tako bomo pripravili mir in obnovo družin, družbe
in naroda.«

»Kot vaš nadpastir, ki me skeleče skrbi usoda
mojih vernikov in usoda naših najvišjih svetinj, vas
prosim, vas vse, vse Avstrijce brez izjeme in brez
ozira na politično pripadnost, na veroizpoved in na
socialni položaj, prosim in rotim vas, da prenehate
z medsebojnimi boji in da si podaste roke k miru
in spravi. Blagor miroljubnim, kajti oni bodo ime-
novani otroci božji.«

Dal Bog, da bi nadškofove plemenite besede
naše odmevale povsod, pri vseh plasteh hudo obisa-
nega avstrijskega ljudstva! G.

Avstrija po viharju

Razorožitev ljudstva — Na Dunaju se vrača mir

Dunaj, 16. febr. b. Pretekla noč je bila prva
po burnih in krvavih dogodkih v Avstriji, ki
so jo splošno smatrali za mirno in tiho. Zatišje
je nastopilo po polnoči in je trajalo ves dan.
Dunajsko meščanstvo se je oddahnilo, ko je vi-
delo, da so prenehale krvave borbe, ki so tra-
jale polne štiri dni. Okoli polnoči je bila poli-
cijska konferenca, na kateri so sklenili, da se
ima danes vzpostaviti popoln in normalen
avtobusni in tramvajski promet v vseh dunaj-
skih okrajih. Razen tega smejo biti nocoj od-
prte kavarnе in gostilne do 10, medtem, ko so
jih morali doslej zapirati že ob 8. Danes do-
poldne je bila še ena konferenca, na kateri se
je sklenilo, da se mora na Dunaju vzpostaviti
tako normalno stanje. Ze sedaj se lahko ra-
čuna, tako trdijo v dobro poučenih krogih, da
bo v ponedeljek ukinjeno obsedno stanje in z
njim tudi preki sod.

Na apel zveznega kanclerja dr. Dollfussa
se je javilo mnogo delavcev, ki so imeli orožje.
Vlada bo držala dano besedo in ne bo nikomur
ničesar storila, ki je orožje pravočasno položil.
Število aretiranih oseb znaša, kakor smo že po-
ročali, nad 3000 oseb. Vendar pa so vsi zapor
prenatrpani, istotako pa je polna tudi tovarna
vagonov, ki že delj časa ne obratuje in katero
je policija uporabila za zasilni zapor.

Močni vojaški oddelki, ki preiskujejo hiše
po orožju, temeljito preiskujejo zlasti občinske
stanovanjske hiše od kleti pa do podstrešja.
Pri tem so našli mnogo pušk in bomb, strojnice
pa ni nikjer. V nekem predoru podzemeljske
železnice so našli 24 strojnice, kar pa je mnogo
premalo. Oblasti so ugotovile, da so delavci
razpolagali z velikim številom strojnice.

Včeraj je državna oborožena sila preisko-
vala velike kompleksne stanovanjskih hiš. Našli
so ogromne zaloge orožja. Ugotovili so tudi, da
so bile te stanovanjske hiše po premišljenem
načrtu zasnovane in zgrajene kot pravzaprav trd-
njave. Na posameznih mestih so bile vzdane
celo jeklene oklopne plošče.

Dunaj kaže zopet svojo vsakdanjo normal-
no zunanjo sliko.

Dunajska vremenska napoved. Nobene bistvene
spremembe vladajočega značaja vremena.

ravno uprava zaupanega tujega denarja in
njegova poraba v plodonosnih poslih.

Zgledi drugih držav nam kažejo, da je
treba povečati odgovornost. Toda to pove-
čanje odgovornosti mora biti splošno in ne
sme biti niti en sam človek v vodstvu ka-
tere koli ustanove od najmanjše pa do naj-
večje, od najnižje pa do najvišje, ki se ne
bi zavedal, da je treba zaupani denar bolj
varno upravljati kakor svoji denar. Tudi
uporaba javnega denarja spada pod to po-
glavje. Drugod po svetu gre zakonodajna zelo
daleč in tudi pri nas bomo morali to zahte-
vati, toda sama zakonodaja še ne zaleže nič,
če se tudi ne izvršuje. Kazenski predpisi ne
smejo biti samo na papirju, ampak morajo
najti tudi tožnika, ki jih bo uveljavljal vse-
kdar in vsespovsod.

Dunaj zvečer

Dunaj, 16. febr. p. Dunajske ulice kažejo na
zunaj kolikor toliko normalno lice. Po ulicah ne
križarijo več oddelki policije in vojaštva in prav
tako so odstranjene žične ovire na nekaterih krajih.
Toda to velja le za središče mesta. V predmestjih
je slej ko prej komunikacija zelo otežkočena, ker se
nadaljujejo hišne preiskave. Vendar so pa še vse
važne stavbe tudi v središču mesta zastražene, še
bolj naravno v predmestjih. Nadalje je vojaštvo
spravilo v vojašnico zopet topove, ki so bili upo-
rabljeni v bojih. Po današnjih vestih ni bilo no-
benih večjih spopadov niti v mestih niti v provinci.
Po poluradnih obvestilih je doslej policija zaplenila
v bojih ter pri hišnih preiskavah okoli 100 strojnice,
3000 pušk, 4000 revolverjev ter četr milijona pa-
tronov. Po uradnem poročilu z Dunaja se začne šol-
ski pouk na Dunaju v ponedeljek, v ostalih deželah
pa že v soboto. Od ponedeljka dalje se vrše na
univerzah izpiti in bo dovoljen vstop na univerze
samo onim, ki delajo v institutih, proti posebnim iz-
kaznicam, ki jih bodo izdajali vodje institutov. Tudi
druge univerze v Avstriji bodo začele poslovati v

Vladna razlaga o začetku bojev v Lincu „Levičarji so udarili predčasno na nepravem mestu“

Dunaj, 15. febr. tg. Državni tajnik Odo Neu-
stätter-Stürmer je dal o začetku državljanske vojne
sledečo uradno izjavo:

»Gornjeavstrijski komisar za javno varnost
Hammerstein ni imel nikakega namena preiskati
poslopja socialdemokratskih organizacij po orožju
Od nedelje na ponedeljek pa je tajna policija ujela
brzojavko, ki jo je sprejel z Dunaja vodja Schutz-
bunda v Lincu Bernascheck. Ta brzojavka se je
glasila: Ernest in Ana sta zbolela. Preložite po-
jetje. Policiji se je vsebina brzojavke zdela sum-
ljiva in je začela opazovati gibanje v socialističnem
društvenem domu. Ko je policija opazila mrlišno
gibanje v tem poslopju, je poslala nekoliko redarjev
v socialistični dom, da poizvedo. Ko so se poslopju
približali, so padli na nje puškinji streli z okni. Ko
je policija dobila okrepitve, je dom zasedla. Ber-
naschecka je aretirala. Slednji pa je imel še toliko

To so le nekatere misli, katere bodo morali
upoštevati novi zakoni o poslovanju
denarnih zavodov. Zgledov za take nove za-
kone imamo po vsem svetu dovolj in s pri-
mernimi spremembami ali pa s popolnoma
samostojno zakonodajo bomo postavili tem-
elje za nov razvoj našega denarstva, od
katerega pričakujemo koristi ne samo za
zavode same, ampak tudi za vse gospodar-
stvo, ki se nahaja danes v nevzdržnih raz-
merah. Kjer pa gre za temelje, ki bodo mo-
rali držati dolgo, dolgo časa, jih je treba
napraviti solidne. V ta namen je nujno iz-
vršiti ta-le predpogoj: proučiti je treba or-
ganizacijo denarstva v bodoče do vseh po-
drobnosti, za kar so nam dali dober zgled
Nemci s svojo bančno anketo.

ponedeljek v omejenem obsegu, dočim je do popo-
lne obnove pouka na univerzah še daleč.

Po vsej Avstriji so danes poslovala izredna so-
dišča, vendar pa dozdaj niti na Dunaju niti v po-
deležju ni bila razglašena nobena smrtna obsodba.

Mrtvi in ranjeni

Dunaj, 16. febr. b. Poluradno se poroča, da je
na Dunaju pri revoluciji izgubilo življenje 26 re-
darjev, 6 vojakov in 8 heimwehrovcev ter 95 civil-
listov. Hudo ranjenih je 375, od tega 53 redarjev,
37 vojakov, 30 heimwehrovcev in 250 civilistov.
Vojaštvo v vsej Avstriji ima 29 mrtvih, hudo ranje-
nih 144, lahko ranjenih pa 91. En vojak se je iz-
gubil. V splošni bolnišnici leži sedaj 126 mrtvih,
od tega 17 žensk in dva otroka. Medtem pa se v
drugih krogih naglaša, da znaša število mrtvih
in ranjenih mnogo več, kakor pa se je poluradno
javilo. Ceni se, da je na samem Dunaju bilo ob
življenje 500 do 600 ljudi, saj je samo v prvem
okraju v borbah izgubilo življenje 190 ljudi, od
tega 47 redarjev.

Osamljene praske

Dunaj, 15. febr. b. Danes je v Reissnerstrasse
prišlo nenaodoma deset socialistov streljati iz pušk.
Polijske straže so jih takoj razgnale in nekatere
aretirale. V omenjeni ulici stanuje zvezni podkan-
cler major Fey in mislijo, da so hoteli nanj izvršiti
atentat.

Vladna razlaga o začetku bojev v Lincu „Levičarji so udarili predčasno na nepravem mestu“

časa, da je izdal povelje za napad, nakar je Schetz-
bund takoj zasedel Freinburg, vodni rezervoar ko-
pališče v parku, šolo v Diesterwegu in splošno de-
želno bolnišnico ter odprl ogenj iz vseh imenovanih
poslopij. Iz tega sklepana, da so bili socialdemokrati
pripravljeni na enotno, vso državo obsegačo ofen-
zivo proti Heimwehru, ki je bil po besedah za-
tega brzojavka bila preložena za nekaj dni, a so jo
dogodki predčasno sprožili na nepravem mestu.

Deutsch in Bauer sta zbežala na Češkoslovaško

Iz Bratislave je prispela vest, da sta sociali-
stična voditelja dr. Oton Bauer in dr. Deutsch že
v sredo zvečer pobegnili z avtomobilom z Dunaja.
Pri sebi sta imela potni list francoskega poslani-
štva na Dunaju s češkoslovaškim vizumom za po-
tovanje v Prago. Dr. Bauer in dr. Deutsch sta zapu-
stila svoje tovarise na milost in nemilost režimu,
sama pa sta pobegnili, da si rešita življenje. Na
vprašanje časnikaev glede avstrijskih dogodkov
sta oba izjavila, da ne moreta o sedanjem položaju
in sploh o Avstriji ničesar govoriti, ker načelita ško-
dovati svojim tovarišem. Izrečno sta naglasila, da
sta se udeležila borb in da sta bila med delavci.
Dr. Deutsch je pokazal tudi rano nad očesom, ki
— kakor sam trdi — izvira iz borbe z vojaštvom.

Priložbe v Ženevi ne bo

Ženeva, 16. febr. p. V tukajšnjih političnih kro-
gih pričakujejo, da Avstrija zaenkrat še ne bo vlo-
žila pritožbe na Zvezo narodov glede narodno-
socialistične agitacije, kakor je bilo svoečasno jav-
ljeno. Toda ta odlog še ne pomeni, da se Avstrija
ne bo pritožila. Avstrijske pritožbe je pričakovati
na vsak način.

Krivci se oglašajo ...

Italija ploska Dunaju

Priznavajo, „da je vse šlo po italijanskih navodilih“

Rim, 16. febr. b. Fašistični listi nič več ne prikrivajo, da se dogodki v Avstriji razvijajo v skladu z navodili italijanske zunanje politike. Avtoritativni režim zveznega kancelerja dr. Dollfusa je ojačen z tem, da se mu je posrečilo absorbirati parlament. Deželni zbori bodo prav tako osvojen od socialdemokratskega vpliva, ker so mandati socialnih demokratov, ki jih je bilo 171, razveljavljeni. Enako je bilo razrešenih tudi 52 socialno demokratiških predstavnikov v deželnih vladah. V Avstriji je 360 občin, kjer so doslej imeli socialisti večino. Vsi ti občinski zastopi so razpušeni in bodo odslej upravljali te občine vladni komisariji.

Fašistični tisk je ogorčen, ker se nekateri funkcionarji, celo deželni glavarji, ki niso socialisti, upirajo vladni akciji, da fašistizira Avstrijo. Tako se deželni glavar na Koroškem Kernmeyer, ki je član Landbunda, ni odzval Dollfusovemu pozivu, da poda ostavko, ampak se je postavil na demokratično stališče, da se bo pokoril samo narodu, ki ga je postavil na ta položaj. Tega deželnega glavarja bi bilo treba odstraniti s silo, naglašajo fašistični listi, kar ti fašizem je tako v Italiji kakor tudi v Avstriji brezkompromisen proti onim, ki niso disciplinirani. Disciplina je prvi pogoj za vsak fašistični uspeh.

Slavospev Starhembergu

Pri tem fašistični listi izražajo priznanje knezu Starhembergu, ki ve in razume, po kateri poti mora iti. Vsi tukajšnji listi naglašajo govor kneza Starhemberga, ki ga je imel na pogrebu padlega heimwehrovskega tovariša v Lincu. V tem govoru je knez Starhemberg naglasil, da imajo prelivanje krvi na vesti politiki korumpirane demokracije, ter kot pravi fašist ni omahoval, da odkrito obsodi deželne glavarje v Gornji Avstriji Schlegla, brez ozira na to, da je Schlegl krščanski socialc. Po mnenju Starhemberga je deželni glavar Schlegl kriv revolucije v Gornji Avstriji, ki je zavzela tak obseg samo zaradi njegove neodločnosti, da ni pravočasno prišel z resno akcijo za razorožitev socialistov in očiščenje avstrijskega marksizma.

„Fašistična zmaga“

Na iniciativno kneza Starhemberga so bili odpuščeni iz službe vsi učitelji v Zgornji Avstriji, razpuščene pa so bile tudi vse njihove organizacije, ki so jih vodili socialni demokrati. Notranji položaj v Avstriji se bo hitro popravil, tako pravijo fašistični listi, če se bo akcija, ki jo je začel knez Starhemberg, odločno nadaljevala. Fašistična zmaga v Avstriji bo znatno doprinesla k razbistriju mednarodnega položaja, trdi „Lavoro Fascista“.

Na bojišču pa je po mnenju Italije zadnje Hitlerjeve Nemčije. Hitlerjev organ „Völkischer Beobachter“ trdi, da so na Dunaju ob prihodni zadnje revolucije doživele svoj konec ideje krščanskih socialistov in Heimwehra in da bodo sedaj iz krvi ušli vse pravne smerne enote nemške nacionalne revolucije.

Bodimo odkriti!

Danes je avstrijski problem obenem problem celotne Evrope. To ni samo diplomatski problem, ampak v prvi vrsti problem novega duhovnega reda v Evropi. „Giornale d'Italia“ pa smatra, da je akcija avstrijskega socializma popolnoma razbistrila notranji položaj Avstrije. Dollfusova vlada bo imela sedaj možnost, da se nasloni na narod in da črpa iz tega vse koristi. Po mnenju in stališču Italije bi bilo odveč govoriti, ker je Italija svoje stališče napram Avstriji dovolj precizirala. Nova nacionalna Avstrija bo imela v Italiji vedno pravega in pozornega prijatelja.

Starhemberg za neizprosno diktaturo

Dollfusa bodo izrinili

London, 15. febr. TG. Današnji listi beležijo z veliko potrjitvijo izjavo kneza Starhemberga v Lincu, kjer je heimwehrovski vodja odkrito priznal, da bo sodeloval v diktaturi Dollfusa takoj spremeno.

Fašizem dviga glavo tudi v Španiji

Madrid, 16. febr. tg. Velikansko senzacijo je vzbudil danes v Madridu manifest, ki je izšel pod podpisom dveh fašističnih organizacij, ki sta se združili v napadalno organizacijo, naperjeno proti socialističnim in komunističnim sindikatom, in sicer vsled splošne negotovosti, ki vlada v državi. V manifestu se sklicuje fašistična organizacija na potrebo miru, na gospodarsko bedo in na razna revolucionarna gibanja, ki državo pretresajo. Fašisti za-

htevajo v pravo absolutistično diktaturo. Dopsnik „Morning Post“ javlja svojemu listu, da je bil pri knezu Starhembergu, ki mu je dejal, da bo morala vlada v bodočih dneh na vsak način obesiti nekaj socialističnih voditeljev. On osebno je sicer bolj navdušen za streljanje kot pa za obešanje. Toda glavno je, da je uspeh pri obojem isti.

Političen račun

Heimwehr se je že zagnal v krščanske socialce

Po vzpostavitvi reda in mira, tako izjavljajo v dunajskih političnih krogih, mora zdaj nastopiti še politična likvidacija tragičnih dogodkov. Pri tem mislijo predvsem na zahteve Heimwehra o preureditvi uprave v posameznih pokrajinah. Povod naj bi namreč imajovali čisto avtoritativno oblast.

Na francoskem je to vprašanje že rešeno brez intervencije srednje oblasti. Včasih je pokrajinski svet v Linciu sklenil svoj razpust. Vsa oblast pa izročena heimwehrovski pokrajinski vladi.

Druga važna zahteva heimwehrovcev se tiče prekinitve vsakih stikov med strankam in državo izvršne oblasti. V tem oziru je važen govor kneza Starhemberga, ki ga je imel včeraj v Lincu. Starhemberg je zelo ostro napadel pokrajinskega glavarja Gornje Avstrije dr. Schlegla, ki spada med prve prvake krščansko-socialne stranke. Starhembergov nastop tolmačijo tako, da odklanja tudi krščansko-socialno stranko. To pa ne pomeni, da bi odklanjal tudi Dollfusa in druge voditelje te stranke. Kakor je znano, so včeraj v krščansko-socialnem poslanskem klubu govorili o sklicanju parlamenta. O tem zdaj ni govora. Politični krogi delajo zdaj predvsem kombinacije v bodočih medsebojnih stikih med činitelji, ki podpirajo sedanjo vlado.

Zaplenjeno orožje

Dunaj, 16. febr. k. Danes je policija skupno z vojaštvom začela zbirati orožje, ki so ga borec zapustili na bojišču. Pri oddajanju orožja pomagajo tudi žene. Tako je bilo v Meidlingu najdenih 12 strojnih pušk, 900 pušk, 800 revolverjev, 8000 nabojev za strojne puške in 19.000 nabojev za navadne puške. V Smeltzu so našli dve strojnici, 14 pušk, 3000 revolverjev in 19.000 nabojev. V Videžu so našli tri strojnice, 30 revolverjev in 10.000 nabojev. V Hernalsu so našli 14 strojnih, 384 pušk in ves material za telefonsko in telegrafsko postajo. V Favoritenu so našli 21 strojnih pušk, 520 pušk in 19.000 nabojev. V Hitzingu so našli dve strojnici, 170 pušk in veliko količino municije. V P. riahilfu so našli šest strojnih, 550 pušk in 27.000 nabojev. V Landstrasse so našli 132 pušk in 30 revolverjev. V Sehringu eno strojnico, 97 pušk in 40.000 nabojev. V Simmeringu tri strojnice, 550 pušk in 24.000 nabojev, od teh 12.000 za strojne puške, in 848 revolverjev. V Rudolfsheimu dve strojnici, 337 pušk, 17.000 nabojev, 9 bomb in štiri zaboje ročnih granat. V Brigittenau 46 pušk in 9000 nabojev. Razen tega pa so našli še zelo mnogo najmodernejšega vojaške opreme s plinskimi maskami. Največ orožja so pa našli v Floridsdorfu. Nihče si ni mogel misliti, da je bilo v tem okraju orožja za cel armadni zbor. Našli so nad tisoč strojnih pušk in okoli 40.000 novih pušk. Vse to orožje je bilo izdelano leta 1933. Našli so tudi okoli 500 zabojev ročnih granat. Floridsdorf je bil pravi arzenal socialdemokratske stranke. Patrone pušk so bile najmodernejšega sistema. Tako pravi uradno poročilo.

Na bojišču se razvijajo zmeraj žalostnejši prizori. Otroci, ki so izgubili starše v borbi, begajo sestrinji po ulicah in jokajo za očeti in materami. Po delavskih stanovanjih ženske čistijo krvave stene in pohištvo. Danes je izdal kanceler Dollfuss proglas, v katerem pravi, da bo osebno skrbel za vse otroke, ki so izgubili starše v borbi, brez ozira na to, ali so padli na vladni ali na uporniški strani. Baje je dr. Dollfuss sbral že sto tisoč šilingov za prvo pomoč tem otrokom. Danes je tudi kardinal dr. Innitzer obiskal aretirane borec v ječah in se z njimi sočutno in prijazno razgovarjal.

hitevajo v imenu mladine, da se naj postavi starostna meja za vse politične voditelje in državnike, ki ne smejo biti starejši od 45 let. Fašisti se izjavljajo proti parlamentarizmu in zahtevajo gospodarsko revolucijo. Se vedno se širijo po Madridu govorice o needinosti in Lerrouxovem kabinetu. Vlada je izdala vsled tega noucoj uradno izjavo, da ni nobenih nesoglasij in da ne bo vladne krize.

z ozirom na tuzemsko kupno moč krone. To pomeni, da bo sedanji nivo cen ostal. Vlada bo izdala ukrep: proti podražitvi blaga ter bo znižala cembrestno mero za produkcijske kredite. Obenem je napovedal tudi druge ukrepe vlade za reorganizacijo denar. trga. V plenumu zbornice je poročal o novih zakonih poslanec Patjidl. Zbornica je v drugem branju sprejela finančne zakone ter tudi odobrila vladno nastopno izjavo.

»Financial Times« odobrava češkoslovaško novo valutno politiko, za katero imajo angleški fin. krogi razumevanje ter pravijo, da naj bi Češkoslovaški sledile tudi ostale evropske države.

Angleško-nemška pogodba o kratkoročnih kreditih

Berlin, 16. febr. TG. Pogajanja med angleško in nemško vlado glede takojmenovanih zmurženih kreditov, t. j. vlog in investicij angleškega kapitala, za katere Nemčija ni več odplačevala obresti, so nocoj uspešno končala. Podpisana je bila pogodba, ki postane veljavna 28. februarja in v kateri je končno javno rešena usoda dveh milijard 600 milijonov mark. Nemci so s pogodbo zelo zadovoljni, ker jim nova pogodba nudi možnost, da zvišajo uvoz surovin in si olajšajo plačevanje v denarju.

Združenje trgovcev v Ljubljani ima občni zbor v nedeljo 4. marca ob pol 10 v veliki dvorani Trg. donika. Na dnevnem redu so poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornika, nato proračun in volitve vseh organov združenja. Končno bodo razpravljali tudi o izpremembi pravil.

Hitlerizem na indeksu

Vatikan, 16. febr. tg. Sveta kongregacija obredov je objavila dva dekreta, v katerih odreja, da prideta knjiga Alfreda Rosenberga »Mythus 20. stoletja« in knjiga E. Bergmannsa »Sodobna nacionalna cerkev« na indeks prepovedanih knjig.

O Rosenbergovih knjigi omenja dekret sledeče: »Knjiga govori s zaničevanjem o vseh naukih katoliške cerkve, predvsem o osnovah krščanske vere, ter jih v celoti odklanja. On se zavzema za potrebo po neki novi veri, po neki nemški cerkvi ter oznanja uvodoma, da vstaja nova mitična vera, vera krvi, ki jo podpira tudi znanstvo, ki ugotavlja, da predstavlja severna kri oni tajno, s katero so stari zakramenti uničeni in premagani.«

O Bergmannsovi knjigi pravi dekret sle-

deče: »Pisatelj zanika krščansko vero, dejstvo razodetja, potrebo odrešenja po kriznem Jezusu Kristusu in nadnaravno božjo milost. On trdi, da je krščanska, predvsem pa katoliška vera sad semitske in rimske kulture, torej tuja germanstvu in za nemško mladino nevarna. Nauk o božji milosti povzroča demoralizacijo narodov, ker zagovarja potrebo skrbstva za bolne in telesno slabe in jim celo dovoljuje potomstvo. On pravi, da sta kri in rod, ki tvorita pasmo, edina elementa kulturnega napredka. On zagovarja potrebo po novi veri, ki bo vero v boga nadomestila z brezbožstvom ali s panteizmom.«

Rosenberg je bil od Hitlerja imenovan za »hovnega idejnega usmeritelja narodnega socializma.«

Pogajanja med Vatikanom in Nemčijo prekinjena Hitler hoče razpust več katol. društev

Vatikansko mesto, 16. febr. tg. Pogajanja med Vatikanom in Nemčijo zaradi izpopolnitve konkordata, sklenjenega preteklo leto, so prekinjena in predstavnik nemške vlade Buttmann se je vrnil v Nemčijo. Vatikan mu je izjavil, da v sedanjih okoliščinah ni mogoče misliti na uspešen rezultat takih pogajanj.

Prekinitev razgovorov je posledica obsodbe Rosenbergovih knjig »Mythus 20. stoletja« in Bergmannsove knjige »Sodobna nacionalna cerkev« od strani kongregacije obredov. Ako Rosenberg protikrščanskim trditvam svoje knjige ne prekliče in ako propaganda zanj med katoliškim prebivalstvom, zlasti med mladino ne preneha, bodo nadaljnji raz-

govori med Vatikanom in nemško vlado sploh nemogoči, toda vatikanski krogi upajo, da bo vlada želja Vatikana na ta ali oni način ustregla.

Radi prekinitve pogajanj so ostala nerešena glavna sporna vprašanja med Vatikanom in rajhom, ki so:

1. Hitlerjeva želja, da se obstoječe katoliške organizacije reducirajo, oziroma da se nekatere, ki so po njegovem mnenju političnega značaja, razpustijo.
2. Namera badenske vlade, da se v njenem področju odpravijo vse zasebne katoliške šole.
3. Poganske kulturne tendence nemške vlade, oziroma njene kulturne politike.

Prijateljstvo med Rusijo in Poljsko

Obe poslaništvi se spremenita v veleposlaništvi

Moskva, 16. febr. p. O sestanku poljskega zunanjega ministra z Litvinovim je bil izdan zbir kratek uradni komunikacije inozemskim časnikarjem, v katerem pravi, da sta oba zunanja državnika pregledala svetovopolitični položaj in ugotovila interese obeh držav. V znak izboljšanja odnosov med Rusijo in Poljsko je bilo dogovorjeno, da se diplomatski zastopstvi ene države pri drugi povzdigneta v poslaništvo.

Poljski zunanji minister se je snoči odpeljal iz sovjetske prestolnice v Varšavo. Za bivanja v Moskvi so dr. Becku priredili mnogo uradnih sprejemov in banketov in je poljski zunanji minister imel priliko večkrat konferirati s predsednikom zveze sovjetskih republik Kalinjinom in narodnim komisarjem Molotovim. Beck si je tudi ogledal več sovjetskih državnih ustanov, med njimi tudi centralni dom sovjetske vojske.

V izjavi, ki jo je snoči dal zastopnikom sovjetskega in tujege tiska, je dr. Beck med drugim dejal, da je s svojim obiskom v Moskvi nenavadno zadovoljen.

Nova pogodba

London, 16. febr. c. »Daily Herald« javlja iz Moskve, da je ob priliki obiska poljskega zunanjega ministra Becka bila podpisana nova dodatna pogodba med Rusijo in Poljsko. Ta pogodba ima dva člena. V prvem členu Poljska in Rusija skupno garantirata popolno neodvisnost baltskih držav. V drugem členu pa Rusija obljublja, da bo dala na razpolago svoje posredovanje med Poljsko in Litvo, da se spor med obema državama čimprej reši. Beck in Litvinov sta se tudi dogovorila, da se poslaništvi v Moskvi in Varšavi povzdigata v veleposlaništvi.

Skandal Stavijskega se mora popolnoma razčistiti Za neodvisnost Avstrije

Pariz, 16. febr. TG. Pozno zvečer je francoski parlament enodušno brez glasovanja z dviganjem rok sprejel predlog vlade, da se sestavi parlamentarna komisija, ki bo preiskala afero Stavijskega. Cheron je v imenu vlade predlagal, da se tej komisiji ne poverijo sodnopravne pravice, kar je parlament sprejel s 480 proti 150 glasovom, tako da bodo Stavijskijev škandal sodila redna sodišča. Parlamentarni odbor za zunanje zadeve se je bavil tudi z vprašanjem Avstrije in zahteval ter dobil

Za vseučiliško knjižnico

Belgrad, 16. febr. m. Danes je prispela v Belgrad deputacija treh akademikov v zadevi zgraditve vseučiliške knjižnice v Ljubljani. V Belgrad so prišli jurist Lampret, slavist Petre in tehnik Turnšek, da tudi oni s svoje strani zainteresirajo vse merodajne kroge o nujni potrebi zgraditve vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Deputacija je danes obiskala merodajne kroge v prosvetnem ministrstvu, nato pa je odšla v Narodno skupščino, kjer je obrazložila neodložljivo potrebo zgraditve vseučiliške knjižnice v Ljubljani, kjer je tudi obrazložila neodložljivo potrebo zgraditve vseučiliške knjižnice v Ljubljani tudi nekaterim poslancem, ki so člani finančnega odbora in ki ravno pretresajo proračunski predlog za novi proračun za l. 1934-35. Ljubljanski akademiki ostanejo v Belgradu še par dni.

Osebnosti

Belgrad, 16. febr. m. Napredovali so v 4. skup. 1. pol. stopnje dr. Erna Suklje, profesorica na I. realni gimnaziji v Zagrebu; v 7. pol. skup. Janko Presker, prof. realne gimnazije v Mariboru; v 6. pol. skupino sledeče učiteljice in učitelji: Marija Očakar, Sv. Križ, Angela Vode, Ljubljana, Alojzija Modic, Cerknica, Marija Pregelj, Sostro, Simona Mušček, Jesenice, Amalija Rauter, Sočnanj, Olga Rakus, Krčevina, Otilija Rauter, Sv. Marjeta, Anton Nanut, Svibanje, Josipina Seme, Ljubljana, Marta Tuta, Zalag, Antonija Kuralt, Križ, Alojzija Komljanec, Skočjan, Helena Fink, Lekenik; v 7. pol. skupino: Franjo Bitenc, Sv. Vid, Olga Vončina, Vrhnika, Rudolf Bitenc, Runc, Bogomila Skebelj, Dob, Marjan Režabec, Konjice, Drago Kramer, Vransko, Oton Fetič-Frankheim, Ana Guštin, Franja Senčar, Sv. Jurij ob juž. žel.

Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog pravosodnega ministra je vpoklojen g. Jurij Rozina, sodnik obročnega sodišča v Novem mestu v 3. skupini 1. stopnje.

od vlade vsa potrebna jamstva, da bo Francija še nadalje podpirala Avstrijo v boju za neodvisnost. Nocoj so se začela tudi pogajanja med pariško, londonsko in italijansko vlado za skupen nastop v obrambi Avstrije proti vsem nevarnostim, ki pretijo njeni neodvisnosti.

V kolikor tiče carske vojne z Anglijo, je Vaš dopisnik v stanu poročati, da je francoska vlada sprejela nocoj iz Londona noto, ki predvideva bližnji začetek pogajanj

Načrti naše vlade

Belgrad, 16. febr. m. Današnja številka »Glasnik«, glasila vladne nacionalne stranke objavlja v uvodniku, da bo novi vladni predsednik Uzunović takoj, ko bo sprejel novi proračun, pričel iskati najprimernejšo pot in način za sanacijo našega gospodarstva v tehničnem, organizatornem in ekonomsko-finančnem oziru, da bi se na ta način mogli državni izdatki spraviti v sklad z ekonomskimi in socialnimi razmerami današnje dobe. Predsednik vlade namerava baje pritegniti k sodelovanju tudi strokovne moči iz vrst narodnega predstavnstva ter zagotoviti, da se prične z največjim varčevanjem v državnem gospodarstvu. Glede zadnje afeve v Sarajevu pa bo baje sestavil posebno komisijo, ki bo v sodelovanju s poznavalci zakonodaje v drugih državah in člani narodnega predstavnstva izdelala zakonski omenek, s katerim bo država vsake zlorabo oblasti v materialnem oziru preprečila z najradikalnejšimi sredstvi.

Belgrad, 16. febr. Prihodnja seja narodne skupščine bo 19. febr. ob 16

Regulacija Ljubljane

Belgrad, 16. febr. n. Finančni minister dr. Djordjevič je na intervencijo ljubljanskega podžupana dr. Jarca odobril državni prispevek za 7-milijonski projekt za regulacijo in sicer v višini 233 milj. Din.

Japonci prodirajo proti Kalganu

Peking, 15. febr. tg. Iz Kalgana poročajo, da se je danes dopoldne upr general Jensičan proti Cankajsku, katerega dolži vnelozdaje, češ, da ni česar ne ukrene proti japonskemu prodiranju in je celo odpoklical severno kitajsko armado ter tako naravnost odprl vrata japonski vojski. General Jensičan je izjavil, da bo začel vojno z Japonci na svojo lastno pest, ako bodo mandžurske in japonske čete nadaljevale svoj pohod proti Kalganu.

Delavce odpuščajo v Franciji

Pariz, 16. febr. TG. Danes je bilo odpuščenih v Tourcoinu in Roubaixu 700 tekstilnih delavcev, ker so se udeležili ponedeljske stavke, akoravno so bili na nevarne posledice opozorjeni od podjetnikov. Odpuščeno delavstvo se je takoj pritožilo na krajevne oblasti i

Proslava obletnice papeževega kronanja

Akadska zveza proslavi v nedeljo, 18. februarja obletnico kronanja papeža Pija XI. V ta namen bo ob 10 dopoldne v stolnici pontifikalna sv. maša. (Vhod za akademike in starešine skozi stransko zakristijo.)

Ob 8 zvečer bo pa v veliki dvorani Uniona proslava, na kateri bosta govorila:

Dr. Miha Krek: O VELICINI PAPEŠTVA.

Akademik Julij Saveli: O PAPEŽU PIJU XI.

Akadska zveza vabi tem potom vse gospode starešine, da se skupaj z akademiki udeležijo sv. maše v stolnici in večerne proslave v veliki dvorani Uniona.

Akadska zveza.

Vse katoliške organizacije so uljudno vabljeni, da se udeležijo v nedeljo pontifikalne sv. maše v stolnici ob 10 dopoldne, ob 8 zvečer pa v unionski veliki dvorani proslave, ki jo priredijo akademiki.

18. dražba kož divjadi na velese, mu 5. marca 1934

Poslajte nemudoma blago na naslov:
Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem

Iz magistratnega gremija

Ljubljana, 16. februarja.

Danes se je vršila seja magistratnega gremija, na kateri se je razpravljalo o sledečih zadevah: Na poročilo mesnega obrtnega o' delka se je podelila ena nova gostilniška koncesija, ena koncesija se je razširila; tri prošnje pa so bile odklonjene.

Dr. Lukman, zakupnik mestnega lovišča je prosil, da se mu zniža zakupnina za lov na polovico. Mestna občina na to ne more pristati, ter se sklene, da se lov ponovno da na dražbo. — Električna ura, ki je bila odstranena s franciskanskega mostu, se postavi na Karlovski most. — Tvojni mila »Zlatoroga« se dovozi poslaviti Neon-svetlobne reklame na streho Kresije proti letni najemini 2400 Din. Razpisana je bila dobava posameznih potrebščin za mestne pšarne. Oferiralo je 7 tvrdk. Dobava se odda vsem sedmim tvrdkam po nekaj. — Razpisane so bile dobave za obleko, čevlje, usnje, halje in čepice za razne kategorije nižjih mestnih uslužbencev. Dobava se je razdelila skoro na vse tvrdke enakomerno, tako, da bodo skoro vsi ponudniki de ooma dobili delo, deloma se od njih nakupi blago. Dobava sukničev iz usnja za mestne gasilce se razpiše.

Na poročilo mestnega gradbenega direktorja se v načelu sprejmejo Fletnikov načrti za ureditev Dvornega trga, Turjaskega trga in Grasekega drevoreda. Zaposlili se bodo brezposelni delavci iz bednostnega fonda. Material dobavi mestna občina iz rednega proračuna. Za ureditev Dvornega trga pa bodo prispevali tudi nekateri hišni posestniki. Za izvrševanje olepševalnih del na Gradu, na Turjaskem trgu in Dvornem trgu se za material votira 100.000 Din iz proračunskih prihrankov.

Na poročilo gradbeno-pravnega referenta se podelijo sledeča

stavbna dovoljenja:

Andreju Dolinarju, pekovskemu mojstru na Smartinski cesti za prizidek enega nadstropja k obstoječi hiši; Adolfu Rusu, za postavitev garaže in vrtno lopo ob Hradskega c. 28; Ani Jevce, posestnici v Črni vasi, za gradnjo pritrilne hiše ob Izanski cesti; Jožefu Kolbezu, za enonadstropno prizidek k hiši v Pletersnikovi ulici 30; Mariji Novakovi iz Stožic, za enonadstropno hišo v Detelovi ulici; Fondu za zgradbo stanovanjskih hiš pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani za zidanje pet dvanadstropnih hiš ob Zolgerjevi. Herbersteinovi ulici ter ob Stadionski Aveniji. V vseh petih hišah bo 35 stanovanj. Po dve novi stanovanjski hiši bosta čelno stali ob Herbersteinovi ulici kot podaljšek že obstoječih hiš, s stranskim licem pa na Zolgerjevo ulico. Ena hiša pa pride tik pred pritlične žel. hiše proti Vodovodni cesti z glavnim čelom proti Stadionu v podaljšku obstoječih hiš. Po dograditvi teh hiš bo Fond prenehal graditi v Ljubljani, bo pa gradil v Celju, Mariboru, Ptujii itd. — Letošnjo pomlad bo pričela graditi zadruga »Poštni dom« ter je magistr. gremij danes razpravljaj načelno o dovoljenju za zgradbo, katera bo stala na oglu Tyrševe in Smoletove ulice poleg hiše inšpektorja Viktorja Klarmana. Stavba bi bila dvanadstropna s stranskim traktom v Smoletovi ulici. Poslopje bo služilo predvsem namenom zadruga. V kleti bo imelo dvojje večjih prostora

rov za delavnico. V pritličju bodo štirje trgovski lokali s skladišči. V prvem nadstropju bo stanovanje za hišnika, zborovalna sobana, združne pisarne in tri sobe za prenočevanje za družinski članov, ki pridejo po opravkih v mesto. V drugem nadstropju bodo tri dvosobna stanovanja opremljena s kopalnicami. Zaenkrat trakta v Smoletovi ulici ne bodo gradili, ker se ni dovolj sredstev; služil bo kot dijaški dom otrokom zadržanih članov. — Upraviteljstvu Kolizeja za napravo kanalizacije: A. Pučniku v Pletersnikovi ulici 24, isto; Zupnemu uradu pri Sv. Petru za napravo dodatnega kanala; Bogdanu in Jani Zupanovi za hišno kanalizacijo, Cesta v Rožno dolino 5; Ivanu Lasanu gostilničarju na Vodnikovih cesti, za vrtni paviljon. —

Izdajo se

uporabna dovoljenja:

Sestram Gomilšek za enonadstropno hišo v Groharjevi ulici poleg novega mostu; Janku Pirnatu za prizidek in evitličnjak v Vrstovskovi ulici; Salezijanskemu zavodu na Rakovniku za gospodarska poslopja; Tereziji Zalaznik za prizidek gostilniškega paviljona na Tyrševi c. 8. — Razen tega se je razpravljalo o raznih prošnjah glede hodnikov, gramoznih in olajšanju kazni.

LOVCI! Dne 19. febr. ob 1/2 Zi predava dr. Lovrenčič v restavraciji na glavnem kolodvoru

● Sv. maša za smučarje in turiste bo v nedeljo 18. februarja v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.

● Gosp. Josip Turk je po odredbi ministra za telesno vzgojo prevzel vodstvo Državne gasilke Zveze in se danes odpelje v Belgrad, da prevzame posle.

● Podžupan prof. Jarc se mudi že ves teden v Belgradu. Prvotno je sporečil, da se vrne včeraj, toda pri svojih intervencijah, da bi se znesek za regulacijo Ljublanice le vnesel v državni proračun, je naletel na precejšnje težkoče, tako, da je včeraj brzojavil, da pride najbrže šele prihodnji teden. Ako se mestni občini ne posreči doseči državnega prispevka, je v nevarnosti sploh vse regulacijsko delo na Ljubljani.

● Mestna občina ljubljanska se je tudi letos odločila prirediti dobrodelno akademijo v začetku marca, da skuša dobiti za brezposelne in siromašne nekaj dohodka. Prireditelj bo, kakor se nam poroča, zelo zanimiva, tako da bo občinstvo prišlo na račun glede umetniškega užitka kakor tudi zabave. Denar, ki se ga bo v ta namen žrtvovalo, bo imel dvojen hasek: pomagano bo siromaku in brezposelnemu delavcu, pa tudi soudeležencu, ki bo imel prvostni glasbeni učinek. Danes že opozarjamo na to prireditelj, katere natančnejši program bomo še objavili.

● Pretrestliiva travedija iz bojev za svobodo čškega kmeta so »Pasieelavci«, katere je v četrtki zvečer začel kazati kino Kodellio. To je češki zvočni film, eden izmed najlepših in največkratneših, kar jih je doslej naše občinstvo lahko gledalo. Film je tehnično in igralsko prvostno delo, ki se v vsakem pogledu lahko kosa z najboljšimi nemškimi ter

jih tudi prekaša. Četrtkove premijere se je udeležilo zlasti mnogo Celov iz tukajšnje češkoslovaške kolonije, njim na čelu češkoslovaški konzul g. Sevečik. — Ne moremo dovolj toplo priporočiti tega velikega dela iz preteklosti češkega naroda, ki v mnogočem spominja tudi na našo slovensko preteklost. Ze zaradi tega je film vreden vse pozornosti in je nam Slovencem tudi kar toplo domač. Pa tudi jasna in razločna izgovorjava ga nam dela še bolj domačega. Predstavlja ga bodo še danes, v nedeljo in v ponedeljek.

● Ogenj v baraki. V noči od srede na četrtek je izbruhnil ogenj v baraki branjeve Karoline Grdadolnikove na Dunajski cesti nasproti Gospodarske zveze. Okoli polnoči je prišel mimo te barake stražnik Pucihar, ki je zavaljal dim ter 'ako ugotovil, da v baraki gori. Telefoniral je po poklicne gasilce, še poprej pa je po čisti sama vdrila v barako ter hitro pogasila ogenj, tako, da gasilci, ki so takoj zatem prišli z orodnim avtom, niso imeli dela. Zgorelo je nekaj sladkarije ter nekaj lesene opreme, vendar je škoda malenkostna, zakar gre zahvala predvsem budnemu stražniku.

● Nesreča na Turncu. Turnc, ostra visoka skala na Šmarni gori služi pleničcem za vezbanje v plezanju, vendar pa ni tako nedolžen, kakor bi kdo mislil, saj je zahteval dosežaj že nekaj smrtnih žrtve. Predvčerajšnjim je plezal po njem 18 letni dijak Jože Zele, doma iz Dolenjega Logatca, sedaj pa stanujoč v Ljubljani. Zele je sredi Turnca padel in se prevrnil precej globoko. Dobil je notranje poškodbe ter je moral v bolnišnico.

● Nesreča pred škofjo. Pred Jugoslovansko knjigarno pred škofijo, se je včeraj jutraj ob trizetrti na 7 pripetila resna nesreča, ki jo je zahteval novi tramvaj. Lam je hotela prekorati cesto 80 letna Ana Krašovec, bivša služkinja in sedaj varovanka zavoda sv. Marie v Streliški ulici. Starica je videla, da se bliža z leve tramvaj, ni pa

opazila, da prihaja tudi drugi z desne. Prvemu so je še umaknila, drugemu se pa več ni mogla. Tramvaj je starico podrl, tako, da je obležala nezavestna s prebitim čelom in poškodovanim očesom. Voznik je sicer skušal ustaviti voz, toda že ni mogel preprečiti nesreče. Ljudje so ponesrečeno starico prenesli v bližnjo vežo, nekdo pa je skočil po reševalni avto, ki je starico prepeljal v bolnišnico. — Ponesrečenega šinkovca, ki ga je predvčerajšnjim na Starem trgu podrl tramvaj, so v bolnišnici že odpustili, ker so bile poškodbe lažjega značaja.

Trbovlje

Samo 16 parov je bilo v letošnjem predpustu v trboveljski župni cerkvi poročenih, oklicanih pa 26. Prejšnje čase so bile čisto druge številke. Včasih je na eno nedeljo bilo oklicanih po 40 parov. Je kriza povsod!

Nenavadna reklama je bila v četrtek za Batove čevlje. Godba, obdana s predaj in zadaj od velikih plakatov je hodila po cestah in med delavskimi kolonijami in seveda vzbujala pozornost. Ker je čevljarska obrt v Trbovljah dobro razvita in ob sedanjih razmerah tudi v precejšnji stiski, so domači obrtniki z nevoljo gledali godce.

Trbovelj in rudarskih revirjev nismo nič slišali omeniti na zadnjem banovinskem zasedanju. Upamo, da kljub temu banovina ne bo pozabila na naše brezposelne. Saj gredo prispevki za bednostni fond od rudarjev in podjetij v milijone. Raznih cest in javnih naprav smo pa v Trbovljah in okolici še zelo potrebni. Mislimo, da je pravično, da se tu nabrani denar vrne v naš kraj. Tudi nima nobena občina na Slovenskem izkazanih toliko brezposelnih ko Trbovlje.

Mariborske vesti:

Vrh Pohorja: električna centrala

Zadruga mariborskih občinskih uslužbencev »Pohorski dom« je podala lep dokaz zavednosti in poštrevovalnosti svojega članstva. Kakor smo že poročali, namerava zadruga na svojem Pohorskem domu znatno povečati svojo elektrarno. Dosedanja hišna centrala, ki jo goni vodovod, se je nadomestila z novo, istokot na vodni pogon, ki bo imela znatno večjo kapaciteto. Zadostovala bo za razsvetljavo doma in priključnih poslopij ter za elektrifikacijo bližnje Mariborske koč in nekaterih kmečkih domov v okolici, ki tudi kažejo živahno zanimanje za napeljava elektrike. Proračuni za povečanje elektrarne predvidevajo skupno 60.000 dinarjev stroškov. V kritje investicij je razpisala

uprava Pohorskega doma notranje posojilo med članstvom. Uspeh razpisa je bil presenetljiv: v soboto je bil razglašen, včeraj pa je bilo podpisanih že 70.000 Din, torej več, kakor bodo stroški predvidoma znašali. Okoli 30.000 Din je bilo vpisanih v gotovini, ostanek bodo pa člani prispevali tako, da se jim bo v primernih obrokih odtegoval od mesečne plače. Posojilo se bo obrestovalo po 7% ter se mora vrniti do 1. julija 1938. Centrala, ki bo prva na Pohorju v taki višini ter bo za napredek tujskega prometa nedvomno velikega pomena, se bo sama amortizirala. Z deli se bo pričelo že kmalu ter bo Mariborska koč še v letošnjem poletju dobila električno razsvetljavo.

Mariborska ekspozitura Delavske zbornice. Važna seja predsedstva Delavske zbornice se je vršila v Mariboru v četrtek v uradnih prostorih tukajšnje ekspoziture. Seji je prisostvovalo 6 članov načelstva iz Ljubljane ter delegati mariborske grupe. Na dnevnem redu je bila izprememba pravilnika mariborske ekspoziture ter izvolitev novega mariborskega soseta za novo mandatno dobo Delavske zbornice. V ožji odbor so bili izvoljeni trije člani mariborske grupe in sicer Kores (Jug. strok. zveza), Petelan (socialisti) in Bajt (narodna strok. zveza). Namestniki so: Peter Rozman za JSZ, Gilčvert za Narod. strok. zvezo in Jelen za socialiste. Reševala so se še nekatera druga manj važna vprašanja, tičoča se mariborske ekspoziture Delavske zbornice.

Umrla je v sredo v Maistrovi ulici 3 vpo-kojena učiteljica mariborskih mestnih šol ga. Klemenčič Marija, stara 57 let. V svoji poslednji volji si je plemenita pokojnica želela, da bi ostala njena smrt skrita in da bi se izvršil pogreb neopazno. Zelfa se ji je izpolnila, in včeraj dopoldne ob desetih je bila položena v arkadah franciskanskega pokopališča v grobnico k večnemu počitku. Pogreb je vodil župnik franciskanske župnije p. Valerijan Landergott, spremstvo so pa tvorili pokojnički naj-ožji sorodniki. Skromno in tiho, kakor je bil pogreb, je bilo tudi življenje pokojnice. Zato pa je bila znana revežem graškega predmestja, ki niso nikoli zastojali trkali na njena vrata. Kot učiteljica je bila delavna, plodovita in spoštovana vzgojiteljica, po vstopu v pokoj pa se je vsa posvetila revežem. Bila je živoverna, tiha in blaga duša. Nobeno jutro ni zamudila sv. maše, pogosto je prejemala sv. zakramente. Vsi, ki so poznali njeno plemenito srce, in oni, ki so tolikokrat uživali do-brote, ki jih je delila njena roka, jo bodo hudo pogrešali. Bodi ji ohranjen plemeniti spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

Dobimo še nove tovarne. Industrijalizacija Maribora napreduje skokoma. Tovarna za tovarno odpira obrate — skoro sama tekstilna podjetja. V

letošnjem letu se nam pa obetajo še novi tovarniški obrati, po večini zopet tekstilni. Kar troje družb naenkrat se zanima pri merodajnih mestih za po-goje, pod katerimi bi se jim omogočila ustanovitve tekstilnih podjetij. Soudeleženi je mešan kapital: domač in inozemski. Maribor privlačuje vso to indu-strijo s cenanim električnim pogonskim tokom.

Himen. V Belgradu sta se poročila Zvonimir Medanič, carinik mariborske glavne carinarnice, in gosposidna Neta Bakarčič iz Belgrada. Mlademu paru naše iskrene častitke!

Na ribjem trgu so se danes prodajali preostanki živih sladkovodnih in mrtvih morskih rib, ki so ostali od pepelnice. Na novo je bilo pripel-janih na trg samo 25 kg sardel. Cené so ostale običajne.

Meso na licitaciji. Mestno načelstvo razgla-ša, da se vrši dne 25. t. m. ob 11 v Upravi mest-nega poveljstva v Mariboru javna licitacija za do-bavo mesa mariborski vojaški garniziji v dobi od 1. aprila do 30. septembra. Potrebne informacije daje mestni vojaški urad.

Umrl je v Tkalski ulici 11 vpo-kojeni spre-vodnik drž. železnice Franc Sagorski. Naj počiva v miru!

Nevarnosti padavice. Na Koroški cesti čisto zunaj v predmestju in predmestju je našel v četrtek zvečer nekdo čisto slučajno v jarku ležečo postavo nepoznanega moškega. Sprva je mislil, da je pijan, ko pa ga je zaman skušal vzdramiti iz nezavesti, je obvestil reševalce, ki so ga prepeljali v bolniš-nico. Ugotovilo se je, da je moža napadla padavica ter ga vrgla v jarek. Radi teme ga ni nihče mimo-idočih opazil ter bi bil v mrzli vetrovni noči postal gotovo žrtev mraza, da ga rešitelj ni čisto slučajno opazil. V bolnišnici so imeli dokaj posla, da so napol zmrgnjenega reveža obudili iz nezavesti ter ga povrnili nazaj v življenje.

Nočno lekarniško službo vrši v prihodnjem tednu od 18. do 24. februarja Magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu.

Kulturni obzornik

Slovenska Drama v Ljubljani 1919-1934

Po dtem naslovom je izdalo Združenje gledaliških igrancev knjizico v spomin 15 letnega dela v samostojni slovenski Drami. Na prvi strani te knjige beremo v proglasu, ki so ga igralci naslovili na svoje občinstvo, med drugim sledeči odstavek, ki nam živo priča o njihovi globoki narodni in umetniški zavesti: »Dandanes, ko čisto nepreudajno omenjajo kino in kabaret, katerima naj bi se naša Drama umaknila iz lastne hiše, moramo posebno odločno pibiti, da je dramsko gledališče duhovna last slovenske Dramе in njenih sotrudi-kov. V njej smo petnajst let igrali vsemu narodu, ga razveseljevali in ga znali prečestokrat ganiti

1 Nekateri hrv. listi so pisali ob jubileju samo-stojne slovenske Dramе kot o petnajstletnici slo-venskega gledališča sploh. Slovensko gledališče ima kljub silnim političnim borbam z nekdanjimi ljubli. Nemci vendarle daljšo življenjsko dobo, ka-kor bomo delno razvideli iz sledečega poročila. Slovenci praznujemo danes le 15 letnico samo-stojne slovenske Dramе!

do solz, kot govorci narodovega jezika, kot stvarilci njegovih narodnih oseb in likov. V tej hiši smo petnajst let z veseljem trpeli in upali v boljšo bodočnost. Ta burna doba petnajstletnega dela nam daje hišno pravico do Dramе za vse čase. Petnajst let smo delali v tej hiši — iz nje ne gremo!... Branili jo bomo kot dedni dom in jo še dvignili in jo okitili z novim delom in novo umet-nostjo. Naše hotenje izvira iz prepričanja, da je tudi gledališče merilo narodne sile.« Slede kratki članki, ki so jih napisali vsak s svojega vidika Pavel Golia, O. Šest, France Koblar, Josip Vid-mar, Fran Govekar in Hinko Nučič. Iz teh člankov posnemamo zgodovinski pretez slovenske Dramе.

Borba za slovensko gledališče se je vnela že v prvi sezoni 1892-93 po otvoritvi današnjega operne-ga poslopja. V nem so igrali Slovenci in Nemci izmenoma po nekajkrat na teden. Toda ko je slo-venska narodna zavest tudi v gledališču zmerom bolj rasla, so si ljubljanski Nemci iskali nove, lastne zgradbe, kjer bi nemoteno širili nemški na-cionalni duh. In v resnici so 4. okt. 1911 odprli današnje dramsko poslopje, kjer so poslej z vsemi sredstvi privabljali k sebi ne le nemško, marveč tudi slovensko občinstvo. Slovensko gledališče ni moglo razpolagati s tolikim reklamnim in igralskim aparatom, zato je moralo še pred začetkom sve-tovne vojne prenehati. Šele oktobra 1918. leta ga je Slovenski gledališki konzorcij pod predsedstvom Govekarjevem znova odzvil in sicer s premiero Finžgarjevega »Divjega lovca«. Z Nučičem v na-slovni vlogi in v njegovi režiji. Istočasno pa so se tudi začela pogajanja z nemškim gledališčem v Gradišču, katero je končno prešlo v last imenova-nega gled. konzorcija; tako smo dobili slovensko dramsko gledališče, čigar prvi ravnatelj je bil Hinko Nučič. Prva dramska predstava v novem domu slovenske Talije je bil Jurčičev »Tugomera« (6. fe-bruarja 1919), katerega je sprejelo slovensko ob-činstvo z burnimi manifestacijami. S 15. februar-jem je nastopil mesto dramaturga Pavel Golia, od tedaj pa do konca prve sezone so sledili Finžgarju in Jurčiču še Cankar, Linhart, Funtek, Meško — sami domači avtorji. Za temi so prišli na vrsto Vojnović, Nušić in avtorji ostalih Slovanov. Slo-venska Drama je široko zadihala. Oblikovali so jo

igravci in igravke, ki delajo še danes dramskemu urdu čast. Leta 1920 je prevzela gledališče država, ki mu je poslej sleherno leto nudila izvestno vsoto subvencije.

Kaj je slovenska Drama vseh teh petnajst let storila za rast slovenske kulture, katere močni tvorni člen je vedno bila, se na tem mestu ne da na kratko povedati. Predolga vrsta visoko vrednih del je že bila na tem odru. Morebiti je bila ena ali druga stvar umetniško ali etično manj vredna, toda v celoti se je zadržala slovenska Drama na višini, ki jo zahtevata čas in kulturna višina na-roda. V času gospodarske krize, zlasti zadnja leta, ko se živo čuti tudi duhovna kriza, sega Drama v naporni borbi za obstanek tudi za zgolj razvese-ljujočimi deli, da prikljče ljudi in jih potem z res-nimi deli oplemeniti; toda ta doba se bo, upamo, polagoma umaknila in slovensko gledališče bo znova v polnem obsegu opravljalo poslanstvo umet-niškega in etičnega izobraževanja slovenskega na-roda. Za to nam priča nadčloveški napor igravcev in igravk ki so to leto dali v službo gledališča, da ga rešijo, vse svoje proste ure, poslednje tre-notke oddihi, samo da ohranijo svoj umetniški hram slovenskemu narodu.

V teh petnajstih letih ni prišlo le 53 sloven-skih del na oder, marveč so igravci in igravke ta dela odzvali z resničnimi slovenskimi liki; vdihnili so vanja čisto slovensko duševnost; uvedli so ble-steče lep slovenski jezik, ki ga goje še danes (za to gre zasloga zlasti mojstru slov. besede, O. Zu-pančiču); in danes, ko praznujemo 15 letnico sa-mostojne slovenske Dramе, sredi najnapornejšega dela vsega našega malostevilnega igralskega ansam-bla za svoj življenjski obstanek in za obstanek Dramе, jim drugače ne moremo nuditi kot prizna-nja! Želim z njimi ne le, da bi osebno rasli in se izoblikovali do zadnjih možnosti, kakor se pri po-sameznikih zadnja leta dogaja, marveč, da bi kma-lu prekorčili to dobo zastoja gospodarskih in kul-turnih vrednot ter stopili zopet v čas, ko se bodo razmahnili v svojem pravem poslanstvu: v zgolj umetniškem in etičnem izobraževanju svojega na-roda. S temi željami častitamo ob petnašletnici slovenske samostojne Dramе vodstvu kakor tudi dramskemu ansamblu.

Današnja številka gledališkega lista z naslovom »Slovenska drama v Ljubljani«, je slavnostna, tiska-na na finem papirju, ter spada po svoji vsebini v vrsto revij, ki so ob ohranila trajno vrednost. Pripo-rodimo torej, da si oskrbi vsak ljubitelj našega gle-dališča ta gledališki list, ki je v prodaji pri dnevni in večerni blagajni gledališča, Cena 3 Din.

★

Odgovor »Jutru«. V včerajšnjem »Jutro-ve« članku »K članku o ponarejevalcih dej-stev« ki ga je podpisal g.—o., beremo med drugim sledeče besede: »Govorimo o kulturi in mislimo pri tem mi jezik in kulturo, o ni pa »poudarek naših narodnih vrednot in kori-sti«. »našo narodno-kulturno skupnost«, kar so samo bojazljivi izrazi za avtonomistično, federalistično, separatistično in kdo ve kako politiko.... Ob takem nekulturnem načinu polemike moramo kajpada tudi mi v kulturni rubriki zaključiti sleherni nadaljnje razpra-vljanje.

Dom in svet, Nova knjižga II., 1.—2. štev. prinaša naslednje vsebino: France Vošnjak: Domo-vina, glej Sloveki (Ob pe'našletnici Cankarjeve smrti). — Stanko Gofala: O prob'emu vzgo'e slov. naroda. — Ivan Pregelj: Od Pod Seli do Ro-činja. — Janez Jalen: Mlaji. — Miran Jarc: Ko se ura ustavi. — Anton Vodnik: Tožba. — Pogo-mil Fatur: Prošnji sonet, Sonet skrivnosti, Sonet bolesti. — Jože Kastelic: Past'ra Kaaver Meško: Henrik, govori vitez. — France Stešič: Wl. Sko-czylas in poljsko narodno el'arstvo. — An' on Breznik: Jezik naših pripovednikov. — Razgled-nik: Otton Zupančič: Hamlet (Frst). — Nekaj lepo-slovja naših knjižnih družb (dr. J. Šile). — Ivan Turgenjev: Lovčevi zapiski, Pl-smiško gnezdo 'Ja-nez Logar). — Fr. Stelč: La Slované (dr. I. P.). — Bl'atier aus der slovenischen Lvrik (dr. I. P.). — S. Lewis: Arrowsmith (dr. J. Šile). — S. R. Min-clov: Ko so hrasti šumeli (dr. J. Šile). — Novo gledališko slovo (Stvester Škerl). — Iz sodob-nega srbsko-hrvatskega književnega življenja (Tine Debeljak). — Glaaba (Matija Tomec). — Obisk naših književnikov v Sofiji. — Umetniške priloge grafičnih del Wl. Skoczylasa.

Trgovec brez trgovine sleparil trgovce

Zemunska policija je prejela nekega Julija Baumanna iz Zemuna, ki je dolgo časa skubil trgovce po vsej državi. Na sled pa so mu prišli takole: Miroslav Solar, trgovec v Belgradu, je naznanil zemunski policiji, da mu je Julij Baumann vzel v komisijo blaga za 1245 Din, da pa se poslej ne oglasi več, ne vrne blaga in ne pošlje denarja. Policija je Baumanna zaslišala. Priznal je, da je res vzel blago v komisijo in je prodal. Ni pa hotel goljufati, marveč zaradi krize dolgov ni mogel še plačati. Plačal pa bo prav gotovo. Celo rok je povedal policiji.

Ko je ta rok potekel, se je Solar iz Belgrada spet oglašil pri zemunski policiji. Sedaj so Baumanna vnovič klicali na policijo in ga trdo prišli. Uvidel je, da ne more več iz zanke. Zato je kar priznal, da je res sleparil. S pomočjo ponarejenega pečata, s katerim je svoji »firmi« dašal naslov »agentura«, je dobival od trgovcev blago v komisijo in ga za nizko ceno prodajal.

Kaj pravite?

Dovolite, da Vam povem za nas sicer žalostno resnico, ki pa naj bo resen opomin vsem, ki se jih liče. Sicer je doba predpustnih zabav že minila, a naj to vrstice osvobodijo še neko posebno stran teh veselice — česar dosedaj »rajajoče občinstvo« in prireditelji niso opazili — ali pa niso hoteli.

Kaj bi rekli na to, če bi v kakem slovenskem mestu stopili v lepo okrašeno dvorano in bi na stropu zapazili, kako se bohotno in preborno zibljajo trakovi — ne, celi kopi trakov v črno-rdečih belih barvi, pod krinko »moderne dekoracije«, ki zahteva čisto svojevrsno pretilvanje — nam tujih — baro. In to — popolnoma »slučajna«, kakor se je nekje zgodilo v izrazito slovenski hiši z bleščečim narodnim napisom.

Kaj bi rekli na to, ako bi opozorili prireditelje na to in bi oni padli po vas...

In kaj poročate, zavedni Slovenci in Slovenke, če bi videli n. pr. v kakem »Narodnem domu« barve, ki tako kruto žalijo naš narodni in državljanski čut — čeprav na pustni veselici.

In kaj bi rekli na to-le: Če prireditelje zaradi takih barv primele, in vam ti zabrusijo odgovor, da je to vse »malenkost«. To se je meni zgodilo. Če je to res malenkost, zakaj pa bi se ključasti križ poleg črno-rdeče-bele barve ne bil malenkost? In še »Heil« poverhu — saj to je tudi taka malenkost. In končno, ali bo tudi to malenkost, če postane Maribor — Marburg, Pluj — Pettau, Celje — Cilli, Brežice pa Rann?

Na tale vprašanja bi rad odgovorila. Narodno prepičanje in nardukenje, ki je le na jeziku in papirju, pa naj se gre soliti!

Koledar

Sobota, 17. febr.: Frančišek Kle; Gregorij X., papež.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla ga. Marija Levičnik roj. Marolt. Pogreb bo v nedeljo ob 5 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše sožalje!

† V Veliki Račni je 13. t. m. umrl po daljšem bolehanju posestnik Janez Bradač, p. d. Jernejčev oče, v starosti 84 let. Bil je vrl krščanski mož stare korenine. Naj počiva v miru! Preostlim naše iskrene sožalje!

Ostale vesti

— Odprte planinske koč: Planinske koč na Sv. Planini in Sv. Gori so vse leto odprte in oskrbovane. Na razpolago so kurjene sobe. Teren na Sveti Planini je znan smuški teren v Zasavju. Dom na Kravcu in Valvazor eva koča sta stalno oskrbovana in je v neposredni bližini idealen smuški teren. Celjska koča nad Celjem, prihuljena izletna točka, obdana s prekrasnimi smuškimi poljanami, je stalno odprta in dobro oskrbovana. Koritzkega koča na Smrekovcu 1570 m je vse leto odprta in oskrbovana. Koča na Ljubniku je stalno odprta in oskrbovana; vsa pota so dobro izhrojena. Dom na Mrzlici (1119 metrov) je oskrbovan tudi čez zimo. Pri ugodnih snežnih prilikah je ob nedeljah smučarjem na razpolago smuški učitelj.

— Triglavska podružnica S. P. D. sporoča, da je koča na Zasipski planini v Sp. Krmi ob nedeljah in praznikih oskrbovana. Kdor jo želi obiskati med tednom, naj se zgasi pri oskrbniku Lojzu Rekarju v Radovni. Ob 15. marca naprej bo koča oskrbovana tudi med tednom.

— Izlet v Nemčijo bo 10. marca t. l. z tridnevnim bivanjem v Leipzigu. Poleg tega si izletniki ogledajo Prago, Dresden, Berlin in München. Cena izleta je 4850 Din (vožnja v II. razredu) in 3920 Din

Včasih se je zgodilo, da je kak previden trgovec poslal »firmi« Baumann blago na povzeto. Take pošiljave Baumann nikdar ni hotel sprejeti, marveč je trgovcu pisal, da ima blago na razpolago, ker s trgovcem, ki nima zaupanja v poštenost Baumannove firme, ne sme imeti nič opraviti. Da ne bi trgovcu bilo treba blaga nazaj jemati, je trgovec pristal, da dobi »agentura«. Baumann blago brez povzeta. Seveda ni potem trgovec več videl ne blaga ne denarja. Na ta način — tako sam priznava — je osleparil ljudi za več ko 50.000 D n.

Nekaterih imen osleparjenih trgovcev se spominja, nekaterih pa sploh več ne ve. Pravi pa, da jih je več kakor se jih spominja. Zanimivo je, da se slepar spominja tudi tudi dveh slovenskih trgovcev. Pravi, da je od nekega Homana iz Ljubljane dobil kisko repo v vrednosti 1215 Din, od Vekoslava Postrežila iz Maribora pa jabolko za 164 Din. Če je vse res, sta oba Slovenci še lahko srečna, da ni bilo več.

(vožnja v III. razredu). Prijave in informacije pri Putniku v Ljubljani.

— Pes ogrižel otroka do smrti. Iz Grubniškega polja na Hrvaškem poročajo: Ljudevit Jakobč iz vasi Zrinke je odšel zjutraj s svojo ženo k svojemu tasi na delo. Doma sta pustila v zibelki petmesecnega otroka. Ko sta se zvečer vrnila domov, sta opazila, da leži v zibelki poleg otroka njun mali pes in nekaj grize. Ko sta bolje pogledala, sta videla, da je otrok mrtev. Pes mu je požrl obe roki do komolcev. Jakobčija je prišla taka jeza, da je pograbil psa in ga s tako silo treščil na tla, da je na mestu poginil.

— Pri bripi, bronhitis, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zaslezenju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se žolodci in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef« grenčico Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro de »Franz-Josef« voda trpečemu človestvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih.

— Človek, ki žlice je. V Zagrebu imajo na okrožnem sodišču zaprtega nemškega begunca Otona Della. Koncem meseca januarja so ga morali prepelati na kliniko, ker je v zaporu pojedel nekaj žlic, žebelj in druge železvine. Dell je zaprt zaradi tega, ker je ukradel klobuk in se med zagrebskimi židi predstavil za židovskega begunca, čeprav v resnici ni žid. Zagrebske oblasti iščejo o njem informacije iz njegovega rojstnega kraja in od nemških policij. Dellu pa je bilo v zaporu dolgčas in se je odločil, da poje nekaj takega, da ga bodo morali dati v bolnišnico. Na kliniki so ga operirali in mu pobrali iz želodca žlice in žebelj. Dell si je kmalu opomogel in blizal se je že časa, da bo moral nazaj v zapor. Toda mož se je odločil, da v zapor ne gre. Kar naenkrat so zdravniki pri pregledu ugotovili, da sta v njegovem želodcu še dve žlici, ki ju je pojedel na kliniki. Seveda so ga operirali in tako bo Dell nekaj časa ostal še v bolnišnici.

— Pri hemoroidni bolezni, zagatenu, natrganih črevesnih abcesih, sečnem pritisku odebelenih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utrujanju, napadli omotice prinaša uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice vedno prijetno olajšanje čisto tudi popolno ozdravljenje.

— Krvav zločin pijanca. 36 letni pilar Franjo Geperl v Osijeku je prišel te dni ponoči pijan domov in je brez poudara zabodel svojo ženo, ki je mirno spala, trikrat z nožem v trebuh. Zena je strahovito zakricala in vsa v krvi zbežala na dvorišče. Geperl se je nato zabodel v levo roko in si nato prerezal žile. Nato je zbežal na ulico. Na poti pa ga je srečal neki znanec, ki je poklical na pomoč rešilni voz. Ta je moža in ženo prejeljal v bolnišnico. Zenino stanje je smrtno nevarno.

— Kupimo. Stritarjevi zbrani spisi — zvezek 2. in 5. (izdaja Kleinmayr & Bemberg iz leta 1837 do 1899). Ponudite Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Ljudskim odrom priporočamo dramo: »Carski sel«. Avtor: Ivan Redenski. Domžale. — Kje in kdaj se prehladi, tega ne morete vedeti. Ko pa ste že prehlajeni ali ko čutite bolečine v glavi in zobeh, tedaj vzemite 1 do 2 ASPIRIN tableti, ki Vam bosta takoj pomagali.

— V železniškem vozu je nevarnost infekcije vedno velika. Vzemite okusne Dr. Wanderjeve ANACOT PASTILE, ki Vam nudijo najboljšo zaščito.

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglaniu, oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

I Lučarski odsek Československé Obce v Ljubljani priredi ob 17. v Narodnem domu predstavo. Na sporedu veseloigra »Zmaj in Katra«, potem pa v slovenskem jeziku enodejanka »Gašperček kuhar«. Gostje dobrodošli.

I Ekskurzijski odsek pri sekciji JUU v Ljubljani javlja lov, smučarjem in smučarkam, da priredi smučarski izlet na Ročco nad Jesenicami. Odhod iz Ljubljane v soboto 17. t. m. z večernim vlakom ob 18.40. Povratek v nedeljo z večernim vlakom iz Jesenic ob 18.48. Prenoevanje pri Sv. Križu nad Jesenicami. Udeležite se polnoštevilo. Zbirališče pred kolodvorom v Ljubljani. Z onimi pa, ki bodo eventualno vstopili med vožnjo, se snideno na Jesenicah. Smuk!

I Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki bo v torek dne 20. februarja ob 20 v lastnem družabnem lokalu (Kongresni trg 1/II, poslopje Kazine). Predaval bo g. dr. Andrej Gosar »O problemih stanovske preureditve države«. Vabljeni članstvo in vsi, ki se zanimajo.

I Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34.

Maribor

m Društvo Brezposelnih učiteljev v Mariboru ima v nedeljo, dne 18. t. m. ob 10 v Delavski zbornici izredni sestanek. Prosimo vse tovariše(ice), da se ga udeleže v čim večjem številu, posebno iz Maribora in okolice. Na programu so važne stanovske zadeve. — Odbor.

m Javno predavanje bo v četrtek, dne 22. t. m. v dvorani na Aleksandrovi 41. 6 a pričetkom ob 20. Predava prof. dr. Dornik o aktualni in zanimivi književni temi. Predavanje priredi zadruga »Narodna knjiga«.

Kranj

Občinski proračun je v glavnih obrisih dovršen, izpopolniti je treba le še posamezne podrobnosti v raznih rubrikah, tako da bo v kratkem razgrnjen in javnosti na vpogled.

Kanalizirajo. Kljub zimi in trdemu ter zmrznjenemu terenu mestni delavci zadnje čase kanalizirajo cesto, ki od »Stare pošte« po klancu navzdol vodi h Kokri. Cesta bo radi kanalizacije pridobila tudi v tem pogledu, ker bo razširjena, kar bo precej obilnemu prometu v »Grabnu« gotovo v prid. Dosedaj se je ob robu ceste nahajal precej širok kanal, v katerega je sempati je zabredel in zdrknil tudi kak pijanček.

Zanimivo socialno prdavanje. Javnosti, zlasti delavskim vrstam je znano, da se je jeseni iz bivše »Jugoslavije« strokovne zveze — skupina Kranj reorganiziralo novo poživljeno in vse potrebne predpogoje za uspešno delo in napredek vsebujoče društvo, ki že po par mesecih obstoja pod naslovom »Strokovna skupina delavcev in nameščencev v Kranju« kaže prav razveseljujoče gibanje. Sčasoma obeta biti to prav lepa in močna delavska organizacija. Tako je n. pr. priredila preteklo nedeljo v dvorani Delavskega doma zelo dobro uspešno predavanje, katerega se je udeležilo okrog 100 delavcev in delavk, ki so z velikim zanimanjem sledili zelo konkretni vsebini govorov. Poleg raznih drugih perečih delavca tikaajočih vprašanj sta oba govornika g. dr. A. Gosar in svetnik g. M. Škrbec obravnavala problem delavskih stanovanj in izrazila predlog, naj se ustanovljuje zadruge, ki bodo delavcem pomagale graditi majhne stanovanjske hišice.

Dev. Marija v Polju

Požar. V sredo v zgodnji jutranji uri je izbruhnil ogenj pri posestniku I. Kalanu (vulgo Znidarjev) v vasi Slape. Goreti je začelo na skednjo, ki je pogorel. Gasilci iz Zg. Kašlja so bili takoj na mestu in obvarovali sosednja, le nekaj metrov oddaljena poslopja, da se niso vnela. Hvala Bogu, da ni bilo vetra! Po vsej verjetnosti je bil ogenj podtaknjen.

Vincencijevi konferenci je naklonilo Prvo ljubljansko del. konsumno društvo po tukajšnji prodajalni Din 300 v manufakturnem blagu, zakar se ji odbor v svojem in v imenu obdarovancev najtopleje zahvaljuje.

Jugoslovanska knjigarna

Zakon o tisku. V založbi Jugoslovanske knjigarnje je izšla knjižica »Zakon o tisku«, ki jo je uredil sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani Mladic Anton. Knjižica vsebuje pregledno tekst zakona o tisku z 6. avgusta 1925 z vsemi »popolnili« mi po tiskovni novosti s 6. januarja in 11. januarja 1929 uvodnem zakonu h kazenskim zakonom z dne 16. februarja 1929, kazenskemu zakonu s 27. januarja, zakon o izvrševanju karni na prostosti od 16. februarja 1929 in zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi s 6. januarja 1929 in je opremljena z nad 100 važnejšimi in zanimivimi razsodbami kasacij in višjih sodišč. Knjižica je z ozirom na njeno vsebino, ki do sedaj še ni bila nikjer objavljena, neobhodno potrebna vsi m praktičnim juristom, novinar in kakor privatni m 89, 66 strani. Cena 16 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sobota, 17. februarja: 12.15 Reproduciranje operne fantazije — 12.45 Poročila — 13.00 Čas, iz mojega življenja (Smetana), reproducirani godalni kvartet — 18.00 Reproduc. vesele pesmi — stanje avtomobilskih cest — 18.30 Zabavno predavanje (Valo Bratina) — 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu (Otokar v molitve) predava dr. Veber — 19.30 Zunanji politični pregled (predava dr. Jug) — 20.00 Originalni šramel-trio — 20.45 Vokalni solo, gospodična Megla Angela — 21.15 Radio-orkester — 22.00 Čas, poročila, Radio-jazz.

Drugi programi:

Nedelja, 18. febr.: 17.00 Vokalni koncert, 19.30 Trio B-dur (Beethoven), 20.40 Srbski večer. — Zagreb: 20.15 Klav. koncert, 20.45 Tambur. zbor. — Dunaj: 17.00 Plošče, 20.00 Dom sv. Štefana, 21.05 Simplicius (Strauss-ova opera). — Budimpešta: 19.25 Sibil (opera Jakobija), 21.30 Jazz, 22.45 Ciganska glasba. — Milan-Trst: 17.00 Simf. koncert, 21.00 Operni prenos. — Rim: 20.45 Santolina (opera). — Praga: 16.00 Orkester in solist. koncert, 20.05 6. Simfonija Čajkovskega (patetična), 21.15 Sketch. — Vsa Nemčija: 20.00 Svedani koncert (moderni nemški komponisti).

Celje

e Skioptično predavanje bo priredila Savinjska podružnica SPD dne 1. marca v meščanski šoli (ljudska univerza). Predaval bo znani planinec g. Pipan Lev »O Durmitorju«.

Drugi knji

Dev. Mar. v Polju. Prosvetni večer bo v ponedeljek ob 8 zvečer. Na sporedu je petje, igra in godba ter skioptično predavanje o Londonu. Predava g. dr. V. Fajdiga.

Borovnica. Pevsko društvo na Borovnici ponovi na splošno željo občinstva v nedeljo, 18. febr. ob 3 popoldne dramo: »Carski sel« na odru Prosvete.

Trbovlje. Akademijo priredi fantovska kongregacija v nedeljo popoldne v Društvenem domu. Obsega lep in zanimiv spored, zato obiščite!

Novo mesto. Občni zbor Vincencijeve konferen-ce sv. Nikolaja se vrši v nedeljo dne 25. februarja ob 4 popoldne v dvorani Prosvetnega doma. Ob tej priliki bo predaval g. p. Ladislav Pintar o življenju sv. Vincenca in dobrodušnih napravah. Predavanje bodo spremljale lepe skioptične slike.

Cerkveni vestnik

Kongregacija gospodičen in kongregacija učiteljev pri Sv. Jožefu v Ljubljani imata v nedeljo, 18. febr. skupno sv. obhajilo v kapelici.

Pozvedovanja

Kdor je našel srebrno uro z veržico na Rožniku, naj jo proti nagradi vrne na policijski upravi v Ljubljani.

Gospodarstvo

Česka valutna reforma

Českoslovaška valutna reforma stopa sedaj v fazo, ko so znani predlogi vlade. Doslej je vsa debata gibalna v diskusijah o tem, kaj naj se naredi, pri tem so se pa pojavili tudi številni predlogi, na katerih realizacijo ni bilo misliti niti od daleč, ker bi lahko oskodovala neizmerno česki kredit v inozemstvu.

Česka valutna reforma je svojevrstna, kaže sicer znake podobnosti z akcijami drugih držav, vendar pomeni novost. Českoslovaška ni bila naravnost prisiljena znižati vrednost svoje valute, saj je česka krona izmed vseh srednjeevropskih valut poleg Poljske države najboljša. Pač pa je Čehe prisilila na to kriza njih industrije, ki je navezana na izvoz v druge države. Ta pa je izredno padel in to v nemali meri zaradi zaščitnih ukrepov Českoslovaške, ki je prepovedala uvoz kmetijskih proizvodov in so temu primerno postopale agrarne države, izvoznice kmetijskih proizvodov.

Najvažnejše je znižanje zlate vsebine krone. Krona bo še naprej vezana na zlato, vendar na nižji podlagi kot doslej. Znižanje zlate vsebine za eno šestino bo imelo za posledico temu primeren padec česke krone v primeri z drugimi valutami, zlasti z onimi, ki slejkoprej drže svoje valute vezane pri zlatu.

Drugo, kar je podčrtati, je znižanje odstotka kritja od 35 na 25%. To je predlagal že svetovno tako zvan zlati odbor Zveze narodov in je to poročila tudi londonska svetovna gospodarska konferenca lani poleti. Vendar je konferenca po poročilu odbora za zlato priporočila to znižanje za to, da se oživi mednarodno funkcioniranje zlate valute, izrečno pa je dejala, da to znižanje ne sme služiti za povečanje kreditnega obsega emisij-kih bank. Tega pa se Čehi ne drže, ker je v zvezi s tem tudi povečanje kreditiranja českega gospodarstva. Z znižanjem zlatega kritja v odstotkih bo Narodna banka v stanju povečati kreditni obseg, kar se bo poznalo pri obliku bankovcev, ki bo lahko znatno povečan. Z ozirom na dejstvo, da ima tudi CSR ogromne zmrznjene terjatve v svojih denarnih zavodih, je smatrati to povečanje obkta za časasno, da se oživi likvidnost na dener trg. V ta namen bo ustanovljena tudi posebna reeskontna banka, ki bo dajala tozadevna posojila, za kar bo dobila sredstva od Narodne banke.

★

Vojna škoda. Finančno ministrstvo sporoča z aktom 4170/VI od 14. t. m., da bodo sedanje obveznice vojne škode — s talonom vred — zamenjane za nove obveznice. Zaradi česar se talon ne sme detaširati vnaprej in pošiljati finančnemu ministrstvu. Kdaj in kako se izvrši zamenjava obveznic, bo pravočasno sporočeno. — Dobitki vojne škode so bili (glavni) pri 9. žrebanju naslednji: glavni dobitek 200.000 Din je dobila obveznica št. 802 ser. 2957, po 100.000 Din št. 276 ser. 208 in 582 ser. 596, po 50.000 Din: 927 ser. 3308, 221 ser. 3542, 31 ser. 3657, 243 ser. 3858, 905 ser. 4201; po 20.000 Din: 710 ser. 217, 28 ser. 286, 264 ser. 405, 293 ser. 484, 154 ser. 553, 694 ser. 746, 50 ser. 1624, 950 ser. 1681, 901 ser. 2114, 899 ser. 2191, 197 ser. 2394, 623 ser. 2411, 307 ser. 2431, 133 ser. 2493, 775 ser. 3618, 806 ser. 4170 in 748 ser. 4463. — Naknadno žrebanje bo 19. ozir. 21. februarja 1934.

Lombardna posojila pri Drž. hipotekarni banki. Glavna filijala Drž. hipot. banke v Ljubljani opozarja lastnike državnih in po državi zajamčenih vrednostnih papirjev, da zopet daje lombardna posojila na te papirje. Posojila daje do zneskov po 50.000 Din na eno ime, po 9% obrestni meri in na dobo do dveh let. Vse nadaljnje informacije morejo dobiti interesi ustrečno ali pismeno pri Glavni filijali Drž. hipot. banke v Ljubljani.

Borza

Dne 16. febr.

Denar

Tudi na ljubljanski kot na ostalih borzah je ukinjena notacija česke krone v zvezi z valutno reformo. V ostalem so bili neizpremenjeni tečaji Curiha, Bruslja in Pariza, popustil je le Berlin. dočim so drugi tečajji narasli.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8.70—8.80, na zagrebski po 8.65 in belgrajski po 8.625. — Grški boni so notirali v Zagrebu 35 bl, v Belgradu pa 35.50—36 (35.50).

Ljubljana. Amsterdam 2309.01—2320.37, Berlin 1350.14—1360.94, Bruselj 799.41—803.35, London 174.42—176.02, Curih 1108.35—1113.85, New York 3430.50—3458.76, Pariz 225.88—227, Trst 301.13 do 303.53.

Promet na zagrebski borzi je znašal 55.974 Din. Curih. Pariz 20.38, London 15.79, New York 312, Bruselj 72.125, Milan 27.20, Madrid 41.90, Amsterdam 208.30, Berlin 122.075, Dunaj 73.33 (57.10), Stockholm 81.45, Oslo 79.35, Kopenhagen 70.25, Varšava 58.30, Atene 2.96, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje se je danes preokrenila na bolje in so tečajji deloma bili višji kot včeraj. Tudi promet je bil srednji. Na zagrebski borzi je znašal: vojna škoda 600 kom., 7% invest. pos. 25.000 in 7% Bler. pos. 1000 dol.

Ljubljana. 7% inv. pos. 69—71, agrariji 36—38, vojna škoda 302—304, begl. obv. 53—54.50, 8% Bler. pos. 52—55, 7% Bler. pos. 50 den., 7% pos. Drž. hip. banke 65—69, Kranj ind. 250 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 69—71 (70), agrariji 36—38, vojna škoda 302—304 (304, 305), 2. 304—307 (304), 3. 302—304, 4. 302—303, 6% begl. obv. 53.50—54.50, 8% Bler. pos. 52—54, 7% Bler. pos. 49.50—50 (50), 7% pos. DHB 65—69. — Delnice: Narodna banka 4125—4200, Priv. agr. banka 255—258 (255), Sečera Osiek 150 do 180, Impks 50 den., Trboveljska 110—112.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 72—73 (72, 71), agrariji zaklj. 37.50, vojna škoda 305—306 (306, 305), 3. 304—306 (305, 304), 5. 304—306 (305), 6% begl. obv. 54.50—55 (55, 53.50), 3. 51—54.50, 8% Bler. pos. 51.75—52.50 (51.75), 7% Bler. pos. 48.50 den. (48.25), 7% pos. DHB 62—64 (64). — Delnice: Narodna banka 4200—4250, Priv. agr. banka 256—257 (258, 255).

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je neizpremenjen. Danes stane: pšenica bč. 110—112.50, ban. 107.50 do 110, koruza umeno sušena 75—77.50, času primer-no suha 57.50—60; moka po kakovosti 105—205.

Za koruzo je pričakovati nekoliko živahnije kupnje, ker nam je Švica zopet dovolila uvoz 400 vagonov koruze, kar da s sedanjimi 400 vag. skupaj 800 vagonov. Z izkupičkom za to koruzo se krije saldo, ki je nastal za Švico v našem kliringu z njo.

Nadalje je žitni sindikat dovolil v kliringu uvoz 1000 vagonov koruze iz Jugoslavije in Rumunije. Uvoz je terminiran s 15. aprilom in dovoljenja ne bodo več izdana.

Ljubljana. Pšenica sr. 78—79 kg 145—147.50, bar. 78—79 kg 145—147.50, bč. 79—80 kg 147.50 do 150, koruza času primerno suha 105—107.50, umet. sušena 117.50—120, za februar 125—127.50, moka bč. 245—250, ban. 255—260.

Naznanila

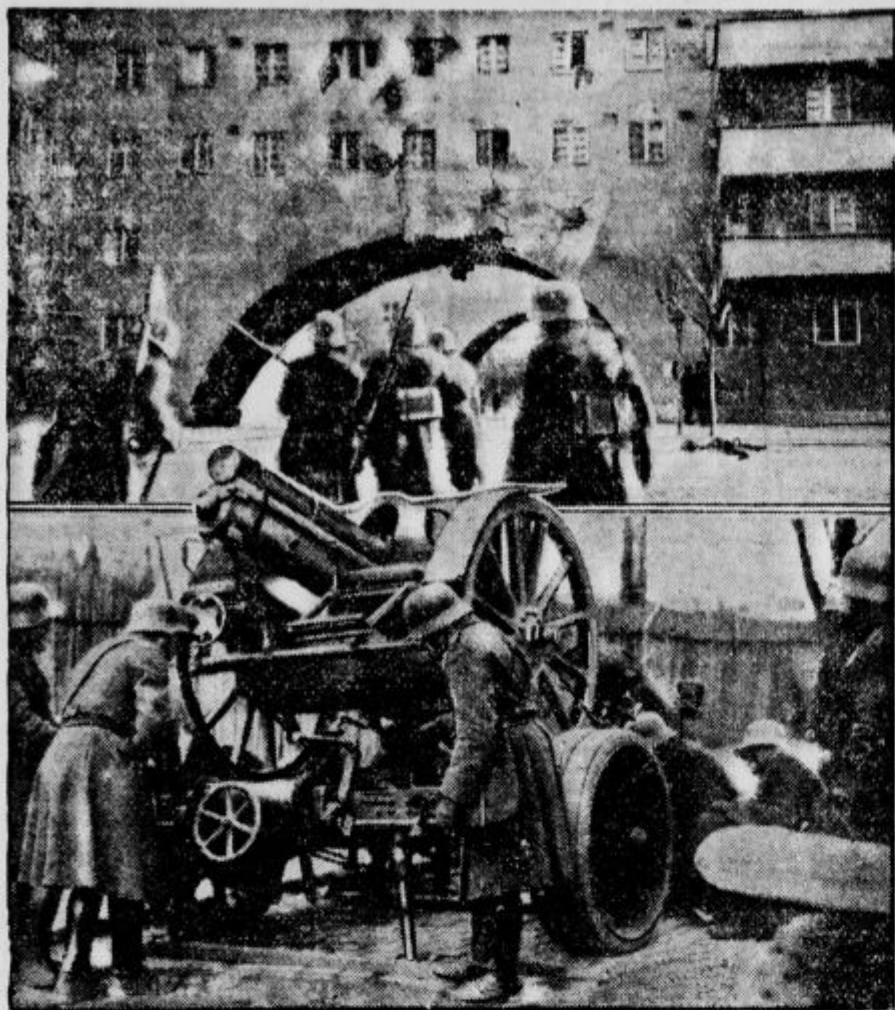
Liubljana

I Pevska zveza v Ljubljani ima svoj občni zbor v ponedeljek 19. februarja ob 10 popoldne v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ul. 12.

I Kino Kodeljevo. Danes ob 4 in ob 8 največji zvočni česki film »Pasjeglavci«.

I Družba sv. Vincencija Pavelskega v Ljubljani. Ljubljanske in okoliške Vincencijeve konference bodo imele svoje redno skupno zborovanje jutri, prvo postno nedeljo, t. j. 18. februarja, v Marijanišču v Ljubljani po nastopnem sporedu: 1. Zjutraj ob 1/7 sv. maša v marijanski kapeli; med sv. mašo sv. obhajilo. 2.

Napeti prizori z avstrijskega bojišča

Zgoraj: »Karl-Marx-Hof«, v katerem so se utaborili socialni demokrati. Na pročelju se vidijo učinki obstreljevanja s topovi. »Karl-Marx-Hof« je dala zgraditi dunajska občina, ki je bila v rokah socialistov. To je bila ogromna naselbina, katere pročelje je bilo dolgo nad kilometer. V »Karl-Marx-Hofu« je bilo 6000 stanovanj. Delavci so plačevali na mesec po 20 šilingov. Ogromno poslopje je bilo zgrajeno s posebno doklado na občinske davke. — Spodaj: Vojaštvo strelja s topom na »Karl-Marx-Hofu«.

Delavske jettike peljejo v zapor.

Z bojišča za delavski dom na Ottakringu. V ospredju socialistična barikada.

Notranjost mesta je bila ločena z žično pregrado. Prestop je bil dovoljen le s posebnimi izkaznicami.

Naskok na dunajski „Rathaus“

O aretaciji dunajskega župana Seitzja pri naša »Neues Wiener Journal« zanimive podrobnosti. Ko so županu sporočili, da je Heimwehr s policijo zasedel poslopje magistrata, je ta protestiral, čes, da je ravnanje vlade in policije nezakonito. Župan je dejal, da se ne umakne. O njegovem sklepu so opozorili vlado. V istem času so njegovo sobo zastražili in nadzirali tudi telefon, da ne bi g. Seitz mogel priti v stik s svojo stranko. Dr. Seitz se je naslonil na svoj naslonjač in je čakal molče. To je bilo ob 8 zvečer. Čez pol ure je pridrvel pred magistrat avtomobil mestne policije, iz njega je izstopil uradnik, ki se je takoj podal k županu. »V imenu zakona in po nalogu policijskega predsednika vas pozivam, da mi sledite na policijsko ravnateljstvo!« Župan Seitz je skočil pokonci in je skušal navajati juridične ugovore proti aretaciji, čes, da je policija njemu pod-

rejena. Policijski uradnik je odklonil vsako razpravo in je županu še enkrat sporočil, da mu mora slediti, sicer bo uporabil proti njemu silo. Župan se je vdal in razburjen sledil policijskemu uradniku. Zunaj sta ga obkolila dva kriminalna uradnika. Ko je župan stopal po stopnicah pred magistratom, mu je postalo nenadoma slabo, noge so mu odpovedale in policijski uradnik sta ga morala podpirati. Molče jima je sledil do vrat v Lichtenfeldgasse. Tu so ga spravili v avtomobil ter odpeljali na policijo. Zaprli so ga v celico, kjer je ostal sam. Neokusno pripominja »Neues Wiener Journal«, ki je znan kot glasilo reakcionarcev: »Tako se je župan Seitz odločil za odhod g. Seitzja iz mestne hiše...« Župan Seitz je radi razburjenja resno obolel. Poročali smo že, da si je njegova postrežnica od žalosti prerežala žile.

„Celjuskina“ je led zdrobil

V Moskvo je prispelo radijsko poročilo, da je led stiri ledolomilca »Celjuskina«, ki je odplul na poskusno vožnjo skozi Severno morje proti Vladivostoku. Nesreča se je zgodila 13. febr. v Polarnem morju, 115 milj daleč od severnega rtiča.

Ekspediciji je poveljeval g. Schmidt, ki je poslal to poročilo. V njem je že popisana nesreča precej podrobno. V zadnji noči so drzni mornarji opazili, kako čedalje bolj pritiska led ob novo ladjo, ki se je pričela drobiti pod strašnim pritiskom. Dne 13. febr. je zadnji del ladje led zdrobil. Nato so odpovedali stroji, voda je pričela vdirati v ladjo in črpalk ni bilo mogoče uporabiti. Reševanje je trajalo dve uri. Mornarji so mirno izpraznili zaloge živeža in jo znosili na led. Vsak je imel s seboj spalno vrečo in tudi s šotorom so bili preskrbljeni. Rastvorili so lahko tudi letalo, kakor tudi

ladjo. Poveljniki posadke so zapustili ladjo zadnji. Zgodila pa se je kljub temu nesreča. Ob življenje je prišel mornar Mogilevič v trenutku, ko je hotel stopiti iz ladje. Udaril ga je neki tram in ga porinil v vodo. Ostali so se srečno rešili in si postavili na ledu šotore. Radio je deloval redno in tako je bilo mogoče stopiti v stik s najsevernejšimi radijskimi postajami. S severnega rtiča bodo ponesrečencem donosili z letalom hrano. Prav takó bodo porabili pse za to.

»Celjuskina« je bil gotovo najmodernejši ruski ledolomilec. Iz Arhangelska se je napravil na pot 16. julija 1933 v smeri proti Vladivostoku. Ladja se je le s težavo pomikala naprej. Kljub temu je prispela v Beringovo morje. Nikakor pa ni mogla prodreti do Tihega oceana, ker so jo viharji zanesli proti severu.

Benetke brez morja

V sredo popoldne je morje v Benetkah tako upadlo, da so ladje, gondole in motorni čolni obsedeli v blatu. Voda je padla za 1.12 m. Benečani kaj takšnega ne pomnijo. Seveda ni to trajalo dolgo. Proti večeru je voda zopet narasla.

Severni medvedje so zmrznili

Režiser nekega filma se je podal na Grenlandijo, da bi tam snemal. Na Grenlandiji ni bilo dovolj severnih medvedov, zato je podjetje prosilo cirkus Hagenbeck v Hamburgu, naj mu jih nekaj posodi. Cirkus je prošnji ugodil, toda pomehkužene zverine so na severu radi hudega mraza kmalu poginile.

»Ali mislite, da mi bo vaš krojač kreditiral?«
»Ali vas pozna?«
»Mislim, da ne.«
»No, potem lahko poskusite.«

V kopalnici največ družinskih nesreč

Neka ameriška statistika kaže, da se 30% domačih nesreč zgodi v kopalnici. Tega so kriva navadno opolzka tla, na katerih izpodrigne človek. Zato stavbeniki priporočajo, naj bodo tla iz snovi, ki ni preveč gladka.

Črna nevarnost

Črnci se v Ameriki vedno bolj gibljejo. V Združenih državah so doslej že imeli list »Atlanta World« in zdaj so sklenili tudi črnci v New Yorku, da ustanove lasten list za severne ameriške države.

Postal bom vegetarijanec.
Po nasvetu zdravnika?

Nel! Po nasvetu mojega mesarja, ki mi noče več dajati mesa na upanje.

Ali se udarimo z Japonci?

Takšne vojaške parade še ni videla Moskva. Za pehoto sta prikorakala po Rdečem trgu še topništvo in oddelek 100 tankov. Parada je imela protijaponsko ost.

Sport

Z občnega zbora ŽSK Hermesa

Kolesarska sekcija. Poročilo je podal njen agili načelnik Maver, ki ima brez dvoma največje zasluge za napredek te panoge sporta pri nas. Klub je priredil tri jako dobro uspele dirke na klubskem dirkališču, ki je eno največjih v državi. Poleg tega so se člani udeleževali vseh večjih domačih cestnih in dirkaliških tekem. Naše kolesarstvo so zastopali dirkači Kačič Jule, Prodan in Kesič tudi v Avstriji pri mednarodnih dirkah. Pri tej priliki so ti fantje s kolesi prevozili skoraj 1000 kilometrov proge (vozili so se od doma do starta in nazaj domov s kolesi). Kakor znano, se vrše letos na klubskem dirkališču tudi dirkališčne dirke za državno prvenstvo. S pristopom nekaterih novih prominentnih dirkačev bo kolesarska sekcija Hermesa brez dvoma ena najmočnejših v državi.

Table-tenis sekcija beleži svoj največji uspeh v tem, da je zasedlo moštvo kluba drugo mesto na državnem prvenstvu v Zagrebu takoj za Ilirijo. Dalje je sekcija priredila 11 jako uspešnih turnirjev, od teh 3 prvenstvena, 6 dvomatchev in 1 velik nacionalni propagandni turnir. Člani sekcije so se udeleževali vseh večjih turnirjev doma in v ostalih krajih države. Pod vodstvom sedanjega načelnika sekcije g. Čiglerja se bo sekcija brez dvoma še lepó razvila, saj ima za to podane vse pogoje.

Tudi zimskosportna in lahkoatletska sekcija beleži v letošnjem letu prav dovoljen napredek. Predvsem lahkoatletska, katere treninge je iz prijaznosti prevzel znani sportnik g. Ivo Kermavner, se dokaj lepó razvija. V tej sekciji se udeležujejo po večini nogometaši.

Slalom tekma pri Celjski koči

V nedeljo se bo vršila pri Celjski koči podvezna slalom tekma. Start bo tik Celjske koče in se začne točno ob 10.30. Tekmovalci bodo prekrmarili z zastavicami določeno progo dvakrat, vendar izpadejo iz nadaljnjé konkurence že po prvem teku, če niso dosegli zadostne hitrosti. Po zaključku tekme za moške tekmovalce, ki jo izvede SPD Celje, se prične slalom tekma za dame, pod okriljem SmK Celje.

Važen sestanek vseh članov in prijateljev SK Ilirije, obiskovalcev nogometnih tekem, bo 22. februarja z dnevnim redom: Letošnje ligine tekme v Ljubljani. Uro in lokal bomo objavili pravočasno.

ASK PRIMORJE, lahkoatletska sekcija. V soboto 17. februarja se vrši ob 20 v kmečki sobi re-stavracije Slamič redni občni zbor lahkoatletske sekcije s sledečim dnevnim redom: 1. Blagajniško poročilo, 2. Tajniško poročilo, 3. Tehnično poročilo o delovanju v minulem letu, 4. Volitev novega odbora, 5. Odnosaji do zveze in klubov, 6. Program za leto 1934. Naprošamo aktivno članstvo, da polnoštevilno prisostvuje zboru. Prav tako so vabljeni podporniki sekcije ter simpatizerji. — Odbor.

Tekme za zimski pokal. Jutri se odigra samo ena tekma za ZP in sicer nastopita domžalski Disk in ljubljanski Korotan. Tekma se vrši na igrišču Korotana na Rakovniku. Pričetek tekme ob 13.30 ob vsakiem vremenu.

SK »Panonija« vabi na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil 18. febr. 1934 ob 10 dopoldne v klubskem lokalu Zg. Šiška 105. Vabijo se vsi že vpisani člani in drugi, ki bi bili pripravljeni v odboru pri vzgoji in podpori kluba sodelovati. — Pripravljalni odbor.

Svetovno prvenstvo dam v umetnem drsanju si je zopet izvojevala Norvežanka Sonja Henie. To pot je Sonji zopet trša predla, čeprav so ji vsi sodniki priodili prvo mesto. Ako bi bili njeni največji konkurentinji boljši v obveznih, oziroma v poljubnih vajah, bi ji prvenstvo sigurno iztega iz rok. Obvezne vaje Angležinje Taylor, ki je dosegla drugo mesto, in poljubne vaje Avstrijke Landbeckove, ki je zasedla tretje mesto, so bile najmanj na enaki višini kot ona od Sonje. Pla-ma je sledeč: 1. Sonja Henie (Norveška) 394.09 točk; 2. Megan Taylor (Anglija) 372.37 točk; 3. Lieselotte Landbeck (Avstrija) 368.54 točk; 4. Vivanne Hulten (Švedska) 357 točk; 5. Mabel Vin-

son (Amerika) 255.37 točk; Grete Leiner (Avstrija) 336.76 točk.

Nov ženski svetovni rekord v prostem plavanju na 150 jardov je postavila v Kopenhagnu Ni-zozemka Willie den Ouden s časom 1:39.5. Seda-nji rekord je držala Američanka Madison s časom 1:40.4.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

Bistrica-Bohinjsko jezero: —2, jasno, mirno, 10 cm pršica na podlagi 90 cm, smuka idealna. — Bled jezero: —3, jasno, mirno, 40 cm sreža, 30 cm gr-pavega ledu. — Kranjska gora, Rateče-Planica: —1, jasno, naklono se oblači, 75 cm sreža, Vršič in Ta-mar 250 cm pršica. — Logatec: jasno, 40 cm srenja, smuka ugodna. — Kočevje: —5, jasno, 40 cm srenja smuka ugodna. — Mariborska koča, Pohorski dom: jasno, mirno, sreža, smuka ugodna. — Ruška koča, Klopni vrh, Pesek (skakalnica uporabna), Se-njorjev dom, Črna nad Falo: —1 do —2, jasno, mirno, pršič, smuka ugodna. — Sv. Lovrenc na Po-horju: —1, skakalnica uporabna, jasno, mirno, srenj, smuka dobra. — Ribnica na Pohorju: 75 cm pršica. — Rinski vrelci: —4, 45 cm sreža. — Sv. Duh: —6, veter zahodnik, 40 cm srenja. — Kresnice: —5, sneg poledenel. — Bloke: —5, vzhodnik. — Smučar-ski dom na Pokljuki: —15, 200 cm pršica. — Šmarje pod Ljubljano: 25 cm sreža. Povsod jasno, mirno, smuka dobra.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Sobota, 17. februarja: »Divji lovec«. Gostujeta Vika Podgorska in Iliuko Nučič iz Zagreba. Na korist UGI. Izven. Nedelja, 18. februarja ob 15: »Charleyeva tetac. Izven. Globoko znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 20: »Praznik cvetočih češenj«. Globoko znižane cene od 6 do 20 Din. Izven. Ponedeljek, 19. februarja: Zaprto. Torek, 20. febr.: »Praznik cvetočih češenj«. Go-stovanje v Celju.

Opera

Začetek ob 20.

Sobota, 17. februarja: »Traviata«. Red B. Nedelja, 18. februarja ob 15: »Pikova dama«. Glo-boko znižane cene od 6 do 30 Din. Izven. Ob 20: »Ples v Savojus. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 19. februarja: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 17. februarja ob 20: »Štambulski rožac. Red A. Nedelja, 18. februarja ob 15: »Scampolo«. Znižane cene. Ob 20: »Mala Floramye«. Znižane cene.

Potrfti v nelzmerni žalosti naznanjamo, da nas je zapustil naš predobri in nadvse ljubljeni brat, stric in svak, gospod

Josip Malenšek

podravnatelj Kmetske posojilnice ljubljanske okolice in pešad. kapetan I. klase v rez.

dne 15. t. m. zvečer po dolgem, mučnem trpljenju, previden s svetotajstvi, v 50. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 18. februarja 1934 ob pol 4. popoldne iz doma žalosti Dalmatinova ulica št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1934.

Ida Debelak, roj. Malenšek, sestra.

Rihard Debelak, svak.

Riko Debelak, med. univ. dr. Gvido Debelak, nečaka.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

KMETSKE POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKOLICE v Ljubljani javlja tužno vest, da je umrl njen dolgoletni član ravnateljstva, gospod

JOSIP MALENŠEK

podravnatelj itd.

Zasluznemu pokojniku ohranimo trajen in časten spomin.

Ljubljana, dne 16. februarja 1934.

URADNIŠTVO KMETSKE POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKOLICE v Ljubljani javlja pretužno vest, da je umrl njihov iskren in zvest tovariš, gospod

JOSIP MALENŠEK

podravnatelj itd.

Nepozabnemu in predragemu tovarišu ohranimo trajno hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 16. februarja 1934.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda. Dva 1.—; tiskovni oglas 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka politna vrstica po 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (r)

Službe iščejo

Mlad fant
trgovsko naobražen, priden in pošten, želi nastopiti službo v trgovini mešane stroke, inkasanta ali pisarniškega služe. Na zahtevo tudi potrebno jamstvo. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Takojšen nastop« št. 1666. a

Vajenci

Vajenca
za špecerijo in delikateso takoj sprejem. Ljubljana, Tyrševa 55. (v)

Vrtnarski vajenec
z vso oskrbo v hiši, se sprejme. Vrtnarstvo Jametič, Mengeš. (v)

Mesarskega vajenca
najraje z dežele, vajenca vseh kmečkih del, pod 18 let starega, sprejem. Benzik, mesar — Glavni trg, Maribor. (v)

Službodobe

Hlapca
za vsa dela iščejo za takoj. Filip Tornič, Zagreb 6. (b)

Sobar
ki se razume tudi na dela na vrtu, z večletnimi sprejem. Stalno mesto s popolno oskrbo in plačo. — Ponudbe na: Vlado Radan, Zagreb, Mitaničeva 14. (b)

Dvosobno stanovanje
komfortno, oddam za takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1547. (c)

Upravni odbor
Oražnevega dij. doma
odda s 1. marcem t. l. po eno enosobno stanovanje s kuhinjo v Wolfvovi ulici št. 12 in na Dolenski cesti št. 23. Informacije se dobe pri hišniku v Wolfvovi ulici 12. d

Stanovanje
podprilčno, v mestu, soba in kuhinja, se odda s 1. marcem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1686. (c)

Lepo in snažno sobo
oddam gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1680. (s)

Objave

Izjava.
Podpisana preključim kot neresnično, kar sem govorila o g. Marinišek Mariani in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka proti meni. — Bizovičar Marija. (o)

Razno

A. & E. Skaberné
Ljubljana. — Do preklica jemljemo v račun zopet hranilne knjižice — tudi prepise — prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov. (c)

Obrt

Specijalna mehanična delavnica za popravilo vseh pisarniških strojev in kontrolnih blagin. Za vsako delo pismeno jamčim. Cene solidne. Ludovik Žitnik Kolodvorska št. 26 Tel 34-23. (t)

Prodamo

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Krušno moko

in vse mletvske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg 12.

Vreče za ogelje

močne, trpežne — nudim v vsaki množini in po nizki ceni. Ljudevit Sirc, Kranj. (l)

Šivalni stroj
prvovrstne znamke — za 1300 dinarjev naprodaj. Dvofakova ulica 3. I. nad. levo. (l)

Oves in koruzo

na voljo v Ljubljani. A. VOJK Ljubljana. Veletrgovina v žitom. Ravljova cesta 24.

GREŠITE MILO
ako ne čitate redno SLOVENEČA

Za jugoslov. patent št. 7545 od 1. maja 1930 na:
Postupak za proizvodnjo biljne vune

se iščejo kupec ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova 2

25% popusta

dobi kdor naroči ozir. kupi od 15. II. 1934 do 15. III. 1934 knjigo:

Dr. Potočnik: Dobri pastir.

Premišljevanja o življenju našega gospoda Jezusa Kristusa in njegovih »vetnikov«. Knjiga obsega tri dele. I. del 359 strani, nevez. Din 38.—, vez. Din 50.—, II. del 381 strani, nevez. Din 40.—, vez. Din 52.—, III. del 290 strani, nevez. Din 40.—, vez. Din 52.—.

Ni le lapše in primernije slovenke knjige o premišljevanju življenja, delovanja in trpljenja našega Zveličarja, kot je ravno Dobri pastir. V prvem zvezku nam opisuje dobro preloženost Jezusovim njegovo mladost, mladeniško dobo do njegovih čudežev in ustanovitve kraljestva božjega na zemlji. V drugem zvezku nam opisuje njegovo deo vanje na svetu. V tretjem pa opisuje Zveličarjevo trpljenje, njegovo smrt in častljivo vstajenje.

Knjiga je pisana v krasiem slogu, tiskana na finem papirju ter lepo opremljena.

Naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti kurjim očem — masi CLAVEN — Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča M. Hrnjak, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorbi!

Odprodaja

po globoko **znižanih cenah** razne zimske trikotaže

Istotem bogata izbira damskega perila, potem vsakovrstnih nogavic in rokavic itd.

pri **Josip Petelinc, Ljubljana** za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Za jugoslov. patent št. 6927 od 1. novembra 1929 na:

„Avstenitične zlitine krom-nikljevega jekla“

(Austenitische Chrom-Nickelstahlegierungen) se iščejo kupec ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova 2

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne.

ZAHVALA. Za številne srčne izraze sožalja ob smrti naše ljubljene, nepozabne matere, gospe

MARIJE DOKL

enako za številno spremstvo pri pogrebu, izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujemo prečastiti stolni duhovščini za ljubezni polno tolažbo za časa boleznih in predvsem srčna hvala za spremstvo pri pogrebu. Obenem izrekamo našo globoko zahvalo cenjeni »Ženski zvezi«, ki je pokojnici s svojo udeležbo izkazala svojo veliko srčno dobroto. Še enkrat vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnici izkazali čast, naša najiskrenejša zahvala.

Maribor, dne 16. februarja 1934.

Družini DOKL in POLAK.

Za Din 85 mesečno

ste priključeni na vse večje evropske radio postaje.

Javite se takoj pri naših zastopnikih. — Aparate oddajamo po vrstnem redu prijav.

Največja radioindustrija sveta

PHILIPS RADIO

Ludvik Ganghofer:

18

Samostanski lovec

Ujetnik spredaj, Hajmo z napetim lokom za njim, tako sta stopala nazaj po pobočju; ostro je sledil Hajmo z očmi vsaki kretnji divjega loveca. Sredi strmine se je ujetnik ustavil; v temnih očeh mu je gorel obup.

»Lovec... bilo je prvič... in iz sile!«
»Stopaj!«
»Lovec... ženo imam in otroka... zapisani so pogin!«

»Po tvoji krivdi!«
Zamolkel vzdih se je utrgal možu iz prsi; po vrsti je glavo in se težko napotil dalje. Sedaj sta prišla na vrh Križevja. In spet se je obrnil ujetnik, oči so mu grozničavo žarele.

»Kaj bo z mano?«
»Kar z vsemi, ki so storili to, kar si storil ti!«
»Lovec! Usmili se moje žene in mojih otrok... pusti me ubežati!«

»In če bi tudi hotel — ne smem!« je dejal Hajmo z negotovim glasom. »Moja dolžnost in zakletve! Prisegel sem!«

»Dovolj vsaj, da zmolim očenaš — za ženo in otroke!«

»Molite!« je odvrnil Hajmo.

Divji lovec je pokleknil pod križem na zemljo, sklenil roke in začel šepetati. Hajmo mu je stopil ob stran in se je hotel odkriti, da bi se zahvalil tudi on Kristusu, ki ga je obvaroval pred krvjo in vse prav obrnil. Toda, ko je dvignil roko, je planil drugi pokonci ko blisk, izdrl Hajmo lovski nož izza pasu, in preden se je mogel lovec zavarovati, mu je on zasadel svetlo rezilo v ramo.

Samostrel je zdrknil Hajmu iz rok, kleknil je, zastokal in se sesedel na mahovito kamenje, ki ga

je obarvala njegova kri — s poslednjo močjo se je napol dvignil, njegove oči so se ozrle še na podobo na križu, potem je omahnil, zavest mu je ugasnila...

Vse gorske vrhove je obsevalo svetlo sonce; a svojim rahlim dihom je po silnem boju in poboju divjega juga oplajajoče božala pobočja mlačna spomladanska sapa, in dočim so se na kameniti strmini razgubljali hlastni koraki bežečega morilca, so doneli rahlo in tiho skozi zrak, daleč sem gori iz daljine, globoke doline — glasovi velikonočnih zvonov. Njih duše so se bile vrstile iz Rima in njihovi bronasti glasovi so povsod preko širnih dežel odmevali od zvonika do zvonika, slaveč moč in veličastje Boga, ki je vstal iz groba.

9.

Nad solarjevo hišo se je tiho in vsa v zvezdah pela velikonočjska noč. Le Ache je šumela; drugoče odnikoder glasu; kajti Nekdo, ki se je bil približal to noč skromni hišici, je hodil z neslišnimi stopinjami; potrkal je na zaprta vrata — niso se odprla in je vendar stopil v hišo.

V izbi se je prebudila žena: zbudilo jo je tiho ječanje. Vlekla je na uho — in je spet ujela glas. Bil je otrok.

»Muci, kaj pa je?« je vprašala. Toda otrok ni odgovoril. Zela je bila zvečer tako slaba, da se ni mogla držati več pokonci. Ali sedaj se je na mah začutila močno. Zajecljala je nekaj besed in skočila s postelje. »Wolfra!« je zaklicala — v svojem strahu je bila popolnoma pozabila, da moža ni doma. S tresočimi se rokami je v temi tipala za kresilom: kamen ji je dajal samo medle iskre in goba ni hotela zagoreti.

»Moj Bog, moj Bog, da bi vsaj ne bila hodila spat!« je tarnala. Do polnoči domale je bedela, potem pa je zmagala narava nad voljo. Gitka je

hotela vso noč prečuti pri otroku, toda Zela sama je odpravila dekleta spat. Saj se je vendar zdelo, da »mucac krepko in dobro spi!« Seveda je bil prošli dan poln grenkobe, in le s težkim srcem je Zela videla odhajati moža za to noč iz hiše; tudi samemu se je poznalo, da ne hodi rad. Če bi ne bilo zaradi teh nekaj bornih novičev, ki so se dali zaslužiti! Ko je pri odhodu — klobuk je imel že na glavi — še enkrat pobožal otroka po čelu, je rekel: »Drži se, Zela, jutri bo bolje!« Res, da se mu je glas tresel, in vendar mu je beseda zvenela tako upolno! Morda je vedel za kako čudežno zel ali zdravilen koren, ki ga je hotel prinesiti z gora domov — smrtnico morda, telogov koren; o njej je govorila že tudi Gitka.

Končno se ji je posrečilo, da je prižgala luč. z gomolečo svečo je posvetila nad posteljo in se prestrašila do dna srca. Otrokovo lice se ji je zdelo tako spremenjeno, kakor da bi ne bil to njen lastni otrok, ampak kak tuji. Opotekla se je k vratom v kamrco in jih odrinila na stežaj.

»Gitka! Gitka!«

Zaspalo se je oglasilo dekle.

»Lepo te prosim vstani!« je dejala Zela pomajajoče, »otroku je tako slabo!«

Bosa, popravljalje si rdeče krilce, se je pokazala Gitka v vratih.

»Tam gorlej... moj otrok, moj otrok, moj otrok!«

Gitka se je sklonila nad otroka in ga prijala rahlo za ročice, ki so ležale na odeji s stianjenimi pestmi navzgor. »Mučica,« je zašepetala s sladko nežnostjo, »mučica, kaj me ne poznaš več? Poglej, teta Dita je pri tebi!« Trenotek je zaman čakala na odgovor. Potem pa je zaklicala še enkrat z vso bojaznijo svojega srca v glas: »Mučica!«

Komaj spoznaven utrip je preletel otrokovo obličje, rahel jecljaj ne kakor v bolesti, ampak

kakor iz hrepenenja, se je izvil iz negibnih, malce odprtih ustec, »oda telesce se ni zganilo, glavica, zlatih kodrov polna, je ležala togo na stran, in izpod nežnih, napol priprtih vek so nepremično zrle brez bleksa in življenja nekaj tako prisrčno in hudomušno blesteče oči.

»Ali ljubica, moja najdražja, kaj ti je?« je zajecljala Gitka in se vsa solzna brezupno, boječe zazrla v Zelin obraz.

»Moj Bog, moj Bog, da bi bil vsaj Wolfra! doma!« je zatarnala žena in se ob postelji zgrudila na kolena. »Če bi bil vendar ostal doma! Moj Bog! Kaj naj le storim? Moj otroček, moj otroček! Brez pomoči sem, ne znam si pomagati! Kaj naj le storim?«

»Zela, čakaj, čakaj... že tečem... po padarja grem!« je jecala Gitka, in kakršna je bila, bosa, v tankem krilu, je stekla iz hiše.

Na poti ni pazila na ostro kamenje, ki jo je rezalo v noge, ne na hladno noč, radi katere je drgetala, samo tekla je, tekla, dokler ni hitreje pritekla do hiše na tržnici, kjer je stanoval padar. Brezumno je začela tolči z betičem po vratih, brez prestanka, tako dolgo, dokler se zgoraj nad njo ni odprlo okence.

»Mar boste nehali ali ne! Kakšen hrušč pa je to sredi noči!« se je začul doma iz glasu.

»Oh, prosim vas... domi imamo bolno dete!« je jecala Gitka in dvigala roke. »Pojdite, pojdite vendar, prosim vas tako lepo, prosim, prosim!«

»Kdo pa si?«

»Takooo?« Ime, ki ga je povedala Gitka, je dalo padarju misliti. Da, če bi jo pogodila in zaklicala: Cenca sem, hči bogatega Eggerja... tedaj bi bila videla, kako bi bil padar ves v ognju! »Takooo?... Ze dobro, le po domov pojdi in povej, da pridem, ko se bo zdanilo.«